

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

MEGEP

**(MESLEKÎ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)**

PAZARLAMA VE PERAKENDE

ZORUNLU SİGORTA

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	i
AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. ZORUNLU SİGORTA.....	3
1.1 Zorunlu Trafik Sigortası.....	3
1.1.1 Niçin Zorunlu Trafik Sigortası Yaptırmalıyız?	4
1.1.2. Zorunlu Trafik Sigortası Teminatları.....	4
1.1.3. Araç Özellikleri	6
1.1.4. Tramer (Trafik sigortası bilgi merkezi)	6
1.2. Poliçe Bedelini Hesaplamak	8
1.2.1 Araç türüne göre prim tutarları	9
1.2.2 Hasarsızlık İndirimi	9
1.2.3 Diğer kolaylıklar.....	12
1.1.4 Örnek Hesaplamalar	16
UYGULAMA FAALİYETİ	17
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	18
ÖĞRENME FAALİYETİ	21
2. DEPREM.....	21
2.1 Deprem Sigortası (Dask).....	22
2.1.1 Kapsamı, önemi	22
2.1.2 Deprem risk bölgeleri	24
2.1.3 Yapı Tarzı	24
2.1.4 Sigorta kapsamı dışında kalan durumlar.....	28
2.2. Poliçe Bedelini Hesaplamak	29
2.2.1. Yapının bulunduğu bölge	29
2.2.2. Yapının Tarzı.....	29
2.2.3. Yapının brüt yüzölçümü	30
2.2.4. Dask Prim Tablosu	31
2.2.5. Örnek Hesaplamalar	32
UYGULAMA FAALİYETİ	35
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	36
ÖĞRENME FAALİYETİ	39
3. TEHLİKELİ MADDE.....	39
3.1. Tehlikeli Maddeler Zorunlu Sorumluluk Sigortası	39
3.1.1. Kapsamı	39
3.1.2. Şartları	40
3.1.3. Tehlikeli Maddeler.....	45
3.2. Sigorta Bedelini Hesaplama.....	48
UYGULAMA FAALİYETİ	50
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	51
MODÜL DEĞERLENDİRME	53
KAYNAKÇA.....	56

AÇIKLAMALAR

KOD	343FBS019
ALAN	Pazarlama ve Perakende
DAL/MESLEK	Sigortacılık
MODÜLÜN ADI	Zorunlu Sigorta
MODÜLÜN TANIMI	Kişinin, yasa dolayısıyla yaptırmak zorunda olduğu ve üçüncü şahıslara karşı sorumlu olması durumunda, üçüncü şahısların tazminatsız kalmasını önlemek üzere, sigorta sistemi kullanılarak oluşturulmuş bir tedbir niteliğinde öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/16
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	Zorunlu Sigorta Poliçesi Satmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç: Zorunlu Sigorta poliçesi satabileceksiniz. Amaçlar: 1.Zorunlu Trafik sigortası poliçesi satabileceksiniz. 2.Zorunlu Deprem sigortası poliçesi satabileceksiniz. 3.Zorunlu Tehlikeli Maddeler sigorta poliçesi satabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Büro, Bilgisayar, Yazıcı, İnternet, Poliçe örnekleri
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra, verilen ölçme araçlarıyla kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Zorunlu sigortalar, yasal düzenlemelerle yaptırılması zorunlu tutulmuş sigortalardır ve üçüncü şahıslara karşı sorumlu olunan veya doğal afetler sonucu oluşan kimi zararlarda, mağdurların zararlarının karşılanması, milli servetin korunması, sosyal fayda ve güvenliğin sağlanması için, sigorta sistemi kullanılarak oluşturulmuş bir tedbir olarak düşünülmelidir.

Gerçek kişiler doğumlarından ölümlerine kadar, tüzel kişiler kuruluşlarından sona ermelerine kadar, yaralanma, hırsızlık, sel, yangın gibi çok sayıda ve değişik türde risklere maruz kalabilmektedirler. Bununla birlikte, çağımızdaki teknik gelişmelerin artması sonucunda, çeşitli faaliyetler toplum için yeni riskler oluşturmaya başlamıştır. Motorlu taşıt araçlarının, tren, uçak veya gemilerin kullanılması, enerji işletmeleri, atom reaktörleri tehlike yaratan bu tür faaliyetlere örneklerdir.

Bu faaliyetlerin yol açtığı zararların önlenmesinde “kusura dayalı sorumluluk” ilkesinin yetersizliği veya zarardan sorumlu kişinin mali durumunun bazen yetersiz olabilmesi, zarar gören üçüncü şahısların mağduriyetine neden olabilmektedir. Bu durumda zorunlu sigortalar sorumlu şahsın malvarlığını aşan zararlarda mağdur için bir teminat sağlamaktadır. Kişinin, genellikle üçüncü şahıslara verebileceği zararlara karşı zorunlu tutulan sorumluluk sigortalarının dışında, tamamen başka amaçlar düşünülerek zorunlu tutulmuş, kişinin bazı doğal afetler nedeniyle, kendi malına gelebilecek maddi hasarını karşılayan zorunlu sigortalar da mevcuttur. Ülkemizde uygulanmakta olan Zorunlu Deprem Sigortası bu uygulamaya bir örnektir.

Hazırlanan bu çalışma sigorta şirketlerinin hizmet pazarlamasında müşterinin memnuniyet derecesini ortaya koymaya çalışmaktadır. Sizler, bu modülü tamamladığınızda zorunlu sigorta uygulamalarını açıklayabilecek, zorunlu sigortanın faydalarını anlatarak, müşteriye sigorta yaptırmaya ikna edebilecek ve zorunlu sigorta poliçe bedelini hesaplayabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Zorunlu Trafik sigortası poliçesi satabileceksiniz ve müşteriye uygun trafik sigortası poliçesi seçebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Sevgili öğrenci, bu faaliyet öncesinde şu araştırmaları yapmalısınız

- Zorunlu sigortanın teminat kapsamı nedir? Araştırınız.
- Trafik sigortasının zorunlu tutulmasının nedenleri neler olabilir? Araştırınız.
- Zorunlu sigorta poliçesi nasıl düzenlenmelidir? Araştırınız.
- TRAMER sorgulaması ne demektir? Araştırınız.
- Araç özellikleri kasko sigortalarını etkiler mi? Araştırınız.
- Aracın hasarsız olması ödenecek primi etkiler mi? Araştırınız.

Araştırma çalışmalarınızın sonuçlarını sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. ZORUNLU SİGORTA

Kişinin, yasa dolayısıyla yaptırmak zorunda olduğu ve üçüncü şahıslara karşı sorumlu olması durumunda, üçüncü şahısların tazminatsız kalmasını önlemek üzere, sigorta sistemi kullanılarak oluşturulmuş bir tedbir olarak düşünülmelidir.

Zorunlu sigortalara verilebilecek tipik bir örnek, Trafik Sigortalarıdır. Hemen bütün dünyada uygulanmakta olan bir zorunlu sigorta türüdür. Kişinin, sahibi olduğu motorlu araç dolayısıyla üçüncü şahıslara verebileceği hasarlardan doğabilecek sorumluluklarını kapsamaktadır. Ülkemizde de uygulanmakta olan "Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası", "Otobüs Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası", "Tüp gaz Zorunlu Sorumluluk Sigortası", "Tehlikeli Maddeler Zorunlu Sorumluluk Sigortası" gibi zorunlu sigortalar dışında, özellikle gelişmiş ülkelerde uygulanan "İşveren Mali Mesuliyet Sigortası", "Çevre Kirliliği Sorumluluk Sigortası" gibi zorunlu sigortalar vardır.

1.1 Zorunlu Trafik Sigortası

Resim1: 1: Trafik Sigortası

Trafik Sigortası, motorlu bir aracın karayolunda işletilmesi sırasında, bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına veya bir şeyin zarara uğramasına neden olması halinde o aracı işletenin zarara uğrayan üçüncü kişilere karşı olan sorumluluğunu belli limitler dâhilinde karşılamayı amaçlayan ve yasaca yapılması zorunlu kılınan bir sigortadır.

1.1.1 Niçin Zorunlu Trafik Sigortası Yaptırmalıyız?

“Zorunlu mali sorumluluk sigortası” olarak kabul edilen bu sigorta türünde, hasar nedeniyle sigortalının servetindeki azalmayı karşılamaktan çok, sosyal amaçlar göz önünde tutulmaktadır. Motorlu taşıt araçlarındaki hızlı gelişme ile birlikte trafik kazaları, ölüm ve yaralanmalar giderek artmakta, bunların kanun yolu ile korunması bir zorunluluk olmaktadır. Karayolları Trafik Kanunu’na göre Türkiye’de trafiğe kayıtlı olan her aracın bir “zorunlu mali sorumluluk sigortası” olması gerekmektedir. Bundan dolayı bu sigortaya “trafik sigortası” da denmektedir.

Trafik Sigortası, araç nedeniyle başkalarına verilen hasarlardan doğan sorumluluğu karşılar. Motorlu kara taşıt araçlarının neden olduğu kişi ve mal hasarlarını, dolayısıyla meydana gelecek tazminat isteklerini sigorta güvencesi altına alır. Tazminat tutarı, kişi hasarlarında, ölümle birlikte meydana gelecek her türlü hasarı kapsar. Ayrıca mahkeme giderleri, avukatlık ücreti gibi giderler ile kazaya uğrayan kişinin bu nedenle yoksun kaldığı gelir de tazminat tutarının içindedir. Ancak zorunlu mali sorumluluk oranları sabittir ve hasar ne olursa olsun tazminat belirlenen tutarı aşamaz.

Bu sorumluluktan kurtulma, ancak hasarın zorlayıcı (mücbir) bir sebeple ya da kazaya uğrayanın veya üçüncü bir kişinin ağır kusuru ile meydana gelmiş olduğunun, kendisinin kusuru bulunmadığının kanıtlanmış olması ile olanaklıdır.

Zorunlu olan bu sigortayı yaptırmayanların araçları direkt olarak bağlanır ve trafik şubelerinin otoparklarına alınır. Yani bir ceza ödeyerek yola devam etmek mümkün değildir. Araç anında trafikten men edilir. Bunun sonrasında maalesef aracı geri almak sanıldığı kadar kolay değildir. İlk başta trafik sigortasının yapılması ve sonra aracın bulunduğu otoparka giderek görevli memurlara sigortanın yaptırıldığının söylenmesi ve belgenin tebliğ edilmesi gerekmektedir. Bundan sonra da araç sigortasız olarak trafiğe çıktığı için para cezası ödenir. Ayrıca aracın otoparkta kaldığı her gün için de otoparka ücret ödenmesi gerekmektedir.

Trafik poliçesinin primleri ve limitleri ile uygulama esasları Hazine Müsteşarlığı’nca belirlenip resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girer. Trafik poliçesi, tüm sigorta şirketleri tarafından hiç bir fark olmaksızın aynı genel şartlar çerçevesinde ve aynı primler ile satılmaktadır.

1.1.2. Zorunlu Trafik Sigortası Teminatları

Resim1: 2 Trafik

Trafik sigortası zorunlu sigorta kapsamında yer alan değerli bir güvencedir. Bu güvenceden en iyi şekilde yararlanabilmeniz için zorunlu trafik sigortası teminatlarını bilmeniz gerekmektedir

Zorunlu trafik sigortasında teminat limitleri araç türlerine ve araçlarla ilgili mesleki faaliyette bulunanlara göre değişebilir. Zorunlu trafik sigortasında verilen teminatlar aşağıdaki gibidir;

- **Kişi başına vefat ve tedavi teminatı:** Bir hasar durumunda her kişi için ödenecek olan vefat ve tedavi masrafların karşılar.
- **Kaza başına vefat ve tedavi teminatı:** Bir hasar durumunda bir kazadaki tüm kişilerin vefat ve tedavi masraflarını karşılar.
- **Araç ve kaza başına maddi hasar teminatı:** Bir hasar durumunda karşı tarafa verilen maddi zararları karşılar.

Sigorta şirketinin değiştirilmesi halinde, sözleşme süresi içinde araç ruhsat sahibinin değişmesi halinde, sigorta sözleşmesi, araç ruhsat sahibinin değiştiği tarihten itibaren on gün sonra kendiliğinden fesholur. Sigorta teminatı, yeni ruhsat sahibi için herhangi bir işleme gerek kalmaksızın feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçerlidir. Sigorta şirketinin araç ruhsat sahibinin değiştiği tarihe kadar hak kazandığı prim gün esasına göre tespit edilir ve fazlası sigorta ettirene geri verilir.

- **Kısa vadeli trafik sigortası**

Kısa vadeli trafik sigortası sadece geçici plakalar ile uluslararası yolcu ve eşya taşımacılığı yapan yabancı plakalı araçlar için düzenlenebilir. Bu araç türleri dışındaki araçlar için ise kısa vadeli poliçe düzenlenmeyecektir.

Resim1:3: Taşımacılık

Trafik sigortası kapsamı dışında kalan hasarlar şunlardır:

- Sigortalının kendisinin uğrayacağı bedeni ve maddi zararlar,
- Aracı kullanan kişinin, aracı kullanırken uğrayacağı zararlar,
- Aracı kullanan kişi yakınlarının uğrayacağı zararlar,
- Araç sahibi ile aracı kullanan kişi arasındaki ilişkide araca gelen zararlar ,
- İşletilme halinde olmayan araçların neden olacağı zararlar,
- Aracın gözetim, alım, satım, onarım, araçta değişiklik yapılması amacıyla veya benzeri bir amaçla faaliyette bulunan teşebbüslere bırakılmasından sonra aracın sebep olacağı zararlar,
- Motorlu bisikletlerin kullanılmasından ileri gelecek zararlar,
- Sürat yarışmalarından meydana gelecek zararlar,
- Aracı gayrimeşru bir şekilde ele geçirerek kullanan kişiler tarafından sebebiyet verilen zararlar,
- Patlayıcı ve parlayıcı maddeler taşınması nedeniyle meydana gelecek zarar ve ziyanlar.

1.1.3. Araç Özellikleri

Teknolojinin gelişmesiyle beraber kullanılan araçlardaki yenilikler ve buna bağlı olarak araç içi ve dışı estetik ve donanımlarda gelişmiştir. Rekabet eden firmalar müşteri memnuniyetini karşılamak için AR-GE çalışmalarını hızlandırarak, araç konforlarını geliştirmektedirler. Özel lastikler, radyo-teyp, klima, alarm vs. gibi yeniliklerin ortaya çıkması müşterilerin beğenisini kazanmıştır. Araçlardaki bu özelliklerin güvence altına alınması için müşterilerin belli bir prim karşılığında sigorta yaptırmaları gerekmektedir.

Kasko değer listesinde Mart 2006 itibarıyla listede 111 marka ve 8105 farklı araç tipi mevcuttur. Dolayısıyla bu araçların her birinin sahip olacağı özelliklerde birbirinden farklı olacaktır. Araçtaki cihazların marka ve bedellerinin kasko poliçesinde mutlaka gösterilmesi gerekmektedir.

Görülen Özellikler:

Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği tarafından yayınlanan Kasko Değer Listelerinde yer alan ve/veya Oto Show, Oto Borsa gibi yayınlardaki bedellere uyulması gerekmektedir. Acenteler, şirkete online yoluyla bağlı bulundukları bilgisayar programlarında görülen ve bu esaslarca belirlenen sigorta bedelleri altında bir değer veremezler ancak daha yüksek bir bedel belirleyebilirler. Sigorta bedelleri, araçların vergi, resim ve harçlar dâhil fiyatlarıdır.

Araçın poliçede gösterilen sigorta bedelinin, piyasa rayıcı ile sınırlı kalmak şartıyla, 1 yıl içerisinde, belirlenen bir oranda artışını teminat altına almak mümkündür. Bu amaçla oluşturulmuş klozu almak zorunludur. (Bu teminat Radyo/Teyp için verilmemektedir.)

Kasko sigortalarında standart lastik ve jantlar teminat kapsamındadır. Özel lastik, çelik jantlar, değer olarak standartların üzerinde olduğundan, değerleri sigortalı ile sigortacı tarafından mutabık kalınarak tespit edilmeli, poliçesine not olarak yazılmalı ve bu farka ait prim tahakkuk ettirilmelidir. Radyo, teyp, kolonlar, klima, alarm, telsiz, telefon, faks, otomatik anten, takometre gibi cihazlar, ancak ek prim alınarak kasko poliçesi kapsamına dâhil edilebilirler. Bu tür cihazların marka ve bedellerinin kasko poliçesinde mutlaka gösterilmesi gerekmektedir.

1.1.4. Tramer (Trafik sigortası bilgi merkezi)

Karayolu Motorlu Araçlar Mali Sorumluluk Sigortası branşında faaliyet ruhsatı bulunan tüm sigorta şirketleri merkezin (TRAMER) doğal üyesidir.

Merkez, trafik sigortasında uygulama birliği sağlanması, sigorta sahtekârlıklarının önlenmesi, sigorta sistemine olan güvenin artırılması, sigortasını yaptırmamış motorlu araç işletenlerinin tespiti, sağlıklı fiyatlandırma yapılması ve benzeri amaçları gerçekleştirmek üzere, bu sigortaya ilişkin verilerin merkezi bir veritabanında toplanmasını, günlük olarak güncellenmesini ve bu verilerin belirlenen yetki düzeyine göre ilgili tarafların kullanımına sunulmasını sağlar.

TRAMER Sigortası Bilgi Merkezi aşağıdaki işlemleri kolaylaştırma görevlerini yerine getirir:

- Trafik Sigortasında denetim etkinliğinin sağlanması,
- Sektörde uygulama birliğinin sağlanması,
- Sigorta kaçaklarının önlenmesi,
- Sahtekârlığa karşı önlem alınması,
- Toplumda sigorta sistemine olan güvenin artırılması,
- Daha sağlıklı fiyatlandırma yapılması ve haksız rekabetin önlenmesi,
- Sigorta şirketlerinin rücu alacaklarına ilişkin mahsuplaşma işlemlerini kolaylaştırması görevlerini yerine getirir.

Merkezin Görevleri:

Üye sigorta şirketlerinin trafik sigortası sözleşmelerine ilişkin kayıtlarının tutulduğu ilişkisel bir veritabanı oluşturmak ve bu verilerin en çok bir günlük gecikme ile üye sigorta şirketleri tarafından sürekli güncellenmesini sağlamak,

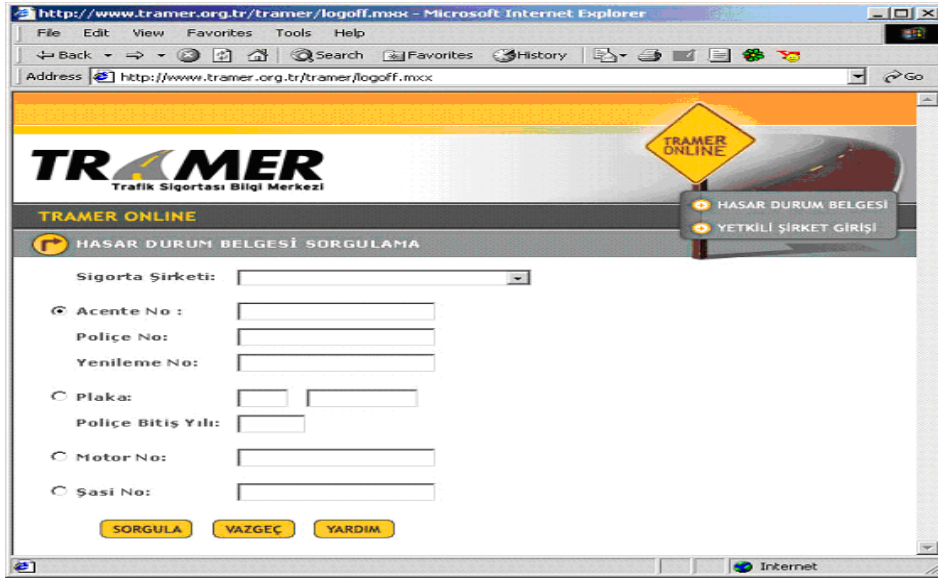
Üye sigorta şirketlerinden trafik sigortasına ilişkin muallâk ve ödenmiş hasar verilerini almak ve bu kayıtları sigorta kayıtları ile ilişkilendirmek,

Hasarsızlık indirimine veya zamlı prim uygulamasına esas teşkil etmek üzere hasar durum belgesi düzenlemek, bu belgeyi üye sigorta şirketinin, acentenin veya sigorta ettirenin talebi halinde vermek,

- Trafik sigortasını yaptırmamış motorlu araç işletenlerinin tespiti amacıyla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak, mümkün olduğu takdirde motorlu araçlara ait trafik tescil kayıtlarını elektronik ortamda almak, bu kayıtları sigorta kayıtları ile ilişkilendirmek ve sigortasız araçlara ait listeler oluşturmak,
- Yetkili kullanıcıların, işlerini yapmak için ihtiyaç duyduğu bilgi taleplerini mümkün olduğu ölçüde karşılamak,
- Toplu sigorta verilerini, sigortalılık oranlarını, kaza ve hasar verilerini v.b. istatistikleri hazırlanacak formatta bilgi raporlarına dönüştürmek ve ilgililerin bilgisine sunmak,
- Üye sigorta şirketlerinin trafik sigortası ile ilgili uygulamalarını takip etmek,
- Üye sigorta şirketlerinin trafik sigortasından doğan karşılıklı rücu (geriye dönük) alacaklarına ilişkin mahsuplaşma işlemlerini kolaylaştırmak,
- Trafik sigortası tarifi ile ilgili çalışmalar yapmak.

Tramer sisteminde; Trafik sigortası üretimi gerçekleştiren bütün sigorta şirketlerinin 01.01.2003 tarihinden itibaren tüm poliçe bilgileri ve bunların hasar ve ödeme kayıtları TRAMER sistemine transfer edilmiş olup, yeni üretilen poliçeler ve hasar kayıtları günlük olarak transfer edilmektedir. TRAMER hizmet ağında bulunan kullanıcılar yetkileri çerçevesinde bu kayıtları sorgulayabilmektedir.

Trafik Sigortası Hasar Durum Belgesi, 01.07.2004 tarihinden itibaren TRAMER tarafından verilmekte olup, sigorta şirketleri bu tarihten itibaren hasar durum belgesi düzenleyememektedirler. Sigorta şirketleri kendi yenilemeleri de dahil olmak üzere tüm poliçeler için sadece kullanmış oldukları programlar üzerinden online TRAMER'e bağlanarak Hasar Durum Belgesi alabilmektedir.

Şekil 1:1 Tramer sorgulama ekranı

Sorgulama sonucunda çıkan sayfada poliçe ilgili mevcut bilgilerin yanı sıra yenileme aşamasında uygulanması gereken tarife basamak numara bilgisi de yer almaktadır. Poliçe yenileme esnasında ilgili tarife basamağı üzerinden işlem yapılması gerekmektedir.

1.1.4.1. TRAMER Belge Numarası:

Sigorta şirketleri ve acenteler tüm poliçe yenilemelerinde, kullanmış oldukları programlar üzerinden online TRAMER'e bağlanarak "TRAMER Belge Numarası" almaları gerekmektedir. TRAMER belge numarası olmayan poliçeler veya hatalı girilen TRAMER belge numaraları ile ilgili belirli zaman aralıkları ile hata listeleri alınmakta ve sigorta şirketleri ve acenteler gönderilerek gerekli düzeltmeleri yapmaları talep edilmektedir.

1.2. Poliçe Bedelini Hesaplamak

Resim 1:4: Poliçe Hesaplanması

Sigorta talebi kabul edildikten sonra sigorta sözleşmesi 'poliçe' adı verilen bir senede bağlanır. Sigorta poliçesi, sigorta anlaşmasının yazılı şeklidir. Sigortacının ve sigortalının hak ve yükümlülüklerini gösteren bir belgedir. Sigortalıya, belirli bir süre için sigorta güvencesi verir. Poliçe sigorta sözleşmesinin kendisi ya da başlamasının koşulu değildir. Sigorta ilişkisinin varlığını ve içeriğini ispat belgesidir. Sigorta poliçesi düzenlenmeksizin de sigorta sözleşmesi yapılabilir. Bununla birlikte uygulamada sigorta sözleşmesi sigorta poliçesinin düzenlenmesi yoluyla yapılmaktadır.

1.2.1 Araç türüne göre prim tutarları

Araç Türlerine Göre Prim Tutarları(bu oranlar her yıl değişir)

Araç Türü	Pirim Tutarı
Otobüs (26 yolcu ve üstü)	981 YTL
Taksi	480 YTL
Otobüs (16–25 yolcu)	407 YTL
Kamyon	322 YTL
Minibüs (9–15 yolcu)	327 YTL
Kamyonet	205 YTL
Diğer araçlar	236 YTL
Otomobil	128 YTL
İş makinesi	100 YTL
Tanker	310 YTL
	322 YTL
Özel Amaçlı Taşıt	236 YTL
Motosiklet ve Yük Motosikleti	20 YTL
Traktör	16 YTL
Römork	16 YTL

1.2.2 Hasarsızlık İndirimi

Resim1: 5: Hasarsız Araç

Gerçek ve/veya tüzel kişilere ait sigortalı aracın aşağıda belirtilen sigortalı olduğu süreler zarfında herhangi bir kasko hasarı tazminatı talebine konu olmadığı ve poliçe yenilediği takdirde bu yenilemelere ait kasko primleri (ek primler dâhil) üzerinden aşağıdaki oranlarda hasarsızlık indirimi uygulanır.

- Birinci 12 aylık sigorta süresi sonundaki yenilemede.....% 30
- İkinci 12 aylık sigorta süresi sonundaki yenilemede.....% 40
- Üçüncü 12 aylık sigorta süresi sonundaki yenilemede.....% 50
- Dördüncü 12 aylık sigorta süresi sonundaki yenilemede.....% 60

Sigortalının sahibi olduğu bu değeri, seçilen rizikolardan her hangi birinden kaynaklanan zararın gerçekleşmesiyle meydana gelen zarar tutarını ödemekle yükümlü olandır.

Hasar Olayı; poliçe ile verilen teminatlardan herhangi birinin (rizikonun) gerçekleşmesi sonucu meydana gelen olaya hasar diyoruz. Hasar poliçe kapsamın içinden değerlendirilen bir olay ise zarar doğrudan bir hususu ifade eder.

Yani sigortacı için her hasar zarar doğuran bir olayı ifade etmeyebilir. Örneğin; poliçede saptanan muafiyetin altında kalan hasarlar bizim için zarar doğuran hasarlar değildir.

Hasarsızlık İndirimi Uygulama Talimatı:

- Hasar indiriminin uygulanabilmesi için poliçenin yukarıdaki süreler zarfında aynı gerçek veya tüzel kişi adına yürürlükte olması ve hasarsızlık halinin devam etmesi gerekir. Kısa müddetli sigortalarda hasarsızlık indirimi uygulanmaz.
- Hasarsızlık indirimi sigortalı gerçek veya tüzel kişiyi takip edecektir. Finansal Kiralama yoluyla alınan araçlarda, kira süresi sonunda mülkiyetin kiracıya geçmesi halinde hasarsızlık indirimi devam edecektir. Gerçek veya tüzel kişiye ait kasko sigortalı aracın sigorta süresi içinde satılması veya herhangi bir şekilde mülkiyetinin başkasına devredilmesi halinde, mülkiyetin devrini müteakip 3 ay süreyle sınırlı olmak koşuluyla aynı gerçek veya tüzel kişi adına başka bir araç satın alınması halinde kazanılmış olan hasarsızlık indirimi yeni alınan araca aşağıdaki şartlarda uygulanır.
 - Mülkiyeti devredilen araç ile yeni alınan aracın aynı tarife grubunda olması şarttır.
 - İndirime esas poliçeden hasarsızlık belgesi verilmemiş olması şarttır.
- Hasarsızlık indirimi koruma teminatı olan poliçeden ödenen hasarda hasarsızlık indiriminin devamı:
 - Hasarsızlık indirimi koruma teminatı ek primi uygulanan sigortalı aracın sigortalı bulunduğu süreler zarfında aldığı ödenen ve muallâk (sonuca bağlanamamış) hasar tazminatı toplamı poliçedeki toplam teminatın %5'ini geçmemesi halinde yenilemede araç hasarsızmış gibi değerlendirilir ve hasarsızlık indirim uygulaması devam ettirilir. Toplam hasar tutarının tespitinde bir defaya mahsus cam hasarları ve %100 rüculu hasarlar dikkate alınmayacaktır. Yukarıdaki husus poliçe yenilemelerinde geçerlidir. Diğer sigorta şirketlerinden hasarsızlık indirimi koruma mahiyetinde teminat almış poliçelerin yenilemesi halinde (a), (b), (e), (f) ve (g) maddeleri saklı kalmak kaydıyla hasar halinde hasarsızlık indirimi uygulanmayacaktır.
- Hasarsızlık indirimi koruma teminatı ek primi uygulanmamış, %50 veya %60 Hasarsızlık indirimine hak kazanmış poliçeden ödenen hasarda hasarsızlık indiriminin devamı:
 - %50 veya %60 Hasarsızlık indirimi uygulanan sigortalı aracın sigortalı bulunduğu süreler zarfında yalnızca bir hasar tazminatı talebine konu olması halinde yenilemede hasarsızlık indirimi tamamen kaldırılmayıp %30 indirim ile devam eder.
 - İki veya daha fazla hasar ödenmesi halinde hasarsızlık indirimi tamamen kalkar.
- Poliçe süresi içerisinde en fazla bir tazminat talebine konu olması kaydıyla aracın ön, arka ve yan camlarının kırılması halinde hasarsızlık indirim hakkı kaybolmayacaktır.
- Yüzde yüz rücu imkânı bulunan hasarlarda hasarsızlık indirimin devamı:

Sigorta şirketine sigortalı aracı kullanan şahsın veya araç sahibinin hiçbir kusuru bulunmadığı hallerde, sigortalının şirketimize rücu imkânı sağlayacak belgeleri temin etmesi şartıyla sigortalıya ödenen tazminat sonucu yenilemede hasarsızlık indirimi devam edecektir.

Hasarsızlık indiriminin devam ettirilebilmesi için sigortalımızın kusursuz olması tek başına yeterli olmayıp, aşağıdaki diğer hususlarından yerine getirilmesi şarttır.

Sigortalının tamamen kusursuz olması bir ön şarttır.

Kazada kusursuz olan sigortalının şirketimize rücu imkânlarını sağlayacak belgeleri eksiksiz olarak temin etmesi gerekir. (Trafik kaza raporu, kusurlu karşı tarafın adres ve telefon numarası, trafik sigortasıyla ilgili bilgiler varsa şahitler ve şirket tarafından istenecek diğer belgeler). Sigortalı aracın çalınması halleriyle araç park halindeyken kimliği belirlenemeyen kişiler ya da plakası belirlenemeyen araçlar tarafından sigortalı araca zarar verilmiş olması halleri de dâhil olmak üzere şirkette rücu imkânı bulunmayan diğer hallerde ödenen tazminat sonucu hasarsızlık indiriminin devam etmesi söz konusu değildir. Bu gibi hallerde sigortalı kusursuz olsa dahi (c maddesi hükmü saklı kalmak kaydıyla) yenilemede hasarsızlık indirimi kaldırılır.

- Hasarsızlık indirimi, Türk ve yabancı uyruklu kişilerin başka ülkelerde bulundukları sırada indirimde esas olabilecek bir süre zarfında herhangi bir kasko hasarı tazminat talebine konu olan bir hasar yapmadıklarını önceki sigortayı yapmış yabancı sigorta şirketlerinden alınacak bir belge ile teşvik etmeleri halinde de uygulanır.

1.2.2.1.Hasar Durum Belgesi

Hasar Durum Belgesi, sorguladığınız poliçeyle ilgili hasarları ve yeni poliçede uygulanacak tarife basamağını gösterir belgedir. Poliçe yenileme işlemi gerçekleştirilmeden önce ilgili belgenin kullanmış olduğunuz program üzerinden online TRAMER'e bağlanarak alınması ve poliçe üzerinde belirtilmesi gerekmektedir.

Sorgulama yaparken sigortalı özel kişi ve T.C. vatandaşı ise vatandaşlık numarası, özel kişi ve T.C. vatandaşı değil ise pasaport numarası, tüzel kişi ise vergi numarası kullanılmalıdır.

1.2.2.2.Hasar Halinde Yapılması Gerekenler

Resim 1.6: Hasar Durumu

Poliçenin bir akit yani sözleşme olduğunu biliyoruz. Poliçenin tanzim ve kabulünü takiben sigortalının ve sigortacının vazgeçilmez hukuki sorumlulukları başlar bu sorumluluklardan biri de rizikonun gerçekleştiğinin sigortacıya bildirilmesidir. İşte bu bildirimde hasar ihbarı diyoruz. Hasar ihbarı; sigortalının kendisi, temsilcisi veya mücbir sebeplerden dolayı herhangi biri tarafından, sigorta şirketine, acenteye yazılı ve sözlü olarak yapılabilir.

Hasar İhbar Edilirken;

- Poliçeyle ilgili bilgiler
- Hasar yeri ve tarihi
- Hasarın oluş şekli
- Aracın bulunduğu adres ve telefonu
- Sigortalı telefonu
- Prim ödemesini gösteren belge gerekmektedir.

2006 yılı trafik sigortası tarife ve talimatları kapsamında hasarsızlık indirim ve artırım oranları aşağıda yer almaktadır.

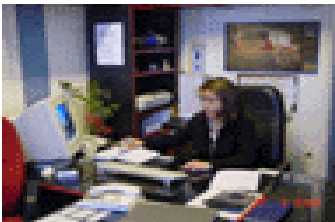
<u>Basamak No</u>	<u>Prim İndirimi (%)</u>	<u>Prim Artırımı (%)</u>
7	20	---
6	15	---
5	10	---
4	---	---
3	---	10
2	---	20
1	---	40

Hasarsızlık indirimine hak kazanan poliçe için;

- Vade bitim tarihinde yenilenmesi durumunda indirim hakkı kaybedilir. (örnek: %20 indirim hakkı bulunan bir poliçenin vadesinde yenilenmemesi durumunda indirim hakkı kaybedilir ve 7 basamaktan 4. basamağa çekilir.)
- Takip eden ilk 30 gün içinde de poliçe yenilenmez ise, poliçe basamağı bir basamak daha indirilir ve 3. basamak uygulanır.
- Devam eden her 30 gün içinde de poliçe yenilenmez ise her 30 günlük dönem için poliçe basamağı bir basamak indirilir.
- Zamanında poliçe yenilenmemesinden dolayı, elde edilen basamak 1 basamak olması durumunda ise, birinci basamak prime %10 eklenerek poliçenin tanzim edilmesi gerekmektedir.

Prim artırımına uygulanan bir araç işletenin vade bitim tarihinde poliçesini yenilememesi durumunda, poliçe basamağı bir basamak indirilir ve takip eden her 30 gün içinde de poliçenin yenilemesi gerçekleştirilmemesi durumunda yukarıda belirtilen kurallar devam ettirilir.

1.2.3 Diğer kolaylıklar

Resim1:7: Sigortacı

Prim; Sigortacının, sigortalıya vermiş olduğu güvence karşılığında almış olduğu parasal ücrettir.

Sigorta bedeli; Poliçede yazılı olan meblağ olup hasar halinde sigortacının ödeyeceği en yüksek miktardır.

Sigorta priminin tamamı veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmış ise ilk taksit, poliçenin tesliminde ve kalan taksitler de poliçede belirtilen tarihlerde nakden ödenir. Sigorta ettiren kimse primini vermemiş, prim tecil edilmiş veya poliçede vadeleri tayin ve tespit edilen herhangi bir taksitini, vade gününün bitiminde ödememiş ise temerrüde düşer. Temerrüt gününü takip eden 15 gün içerisinde de sigorta ettiren prim borcunu ödemezse bu müddetin bitiminden itibaren 15 gün süre ile sigorta teminatı durur. Bu sürenin sonuna kadar prim ödenmediği takdirde sigorta sözleşmesi herhangi bir ihtara gerek kalmadan feshedilmiş olur. Bu poliçe ile ilgili herhangi bir prim iadesi ekli özel şartlara göre yapılır.

Sigorta primi, net sigorta primi ve brüt sigorta primi biçiminde ikiye ayrılır.

Net Sigorta Primi: Sigortanın temel amacı gerçekleşme olasılığı bulunan hasarları tazmin edebilmektir. Bu nedenle prim gelirlerinin, gerçekleşmesi olası tazminat giderlerine eşit olması gerekir. Buna “uygunluk prensibi” denir. Bu eşitliği gerçekleştirecek prim oranına net sigorta primi, ya da kısaca “riziko primi” denir. Yani teorik olarak net prim doğrudan doğruya rizikoya karşılık gelir. Rizikonun olası değerini ifade eden ve sigorta poliçesinde yazılı tutara eşit olan sigorta bedeli ile orantılı olarak değişir. Zararın tam karşılığıdır. Sigortacıya ne kar ne de zarar bırakır. Net sigorta primi, sigortalının, sigortalanan rizikonun olası değerine karşılık sigortacıya ödediği hiçbir masraf yüklenmemiş net ödentidir.

Net sigorta primi çeşitli yöntemlerle belirlenebilmektedir. Bu yöntemlerden ikisi şunlardır.

- Sigorta konusu her birim ayrı ayrı ele alınarak riziko derecelerine göre uygulanacak net prim oranı/(tarife fiyatı) belirlenir.
- Sigorta konusu birimler, riziko derecelerine göre sınıflandırılır, net prim oranı (tarife fiyatı) her sınıf için ayrı ayrı belirlenir.

Bu yöntemlerden ikincisi sigorta mantığına daha uygundur. Çünkü bilindiği gibi sigortacılık, katılımcı sayısının olabildiğince artırılması ve rizikonun çok sayıda birim arasında paylaştırılması esasına dayanmaktadır.

Bu yöntem çerçevesinde net sigorta primi aşağıdaki formülle hesaplanmaktadır:

$$NSP = H \cdot L$$

H= Hasarın meydana gelme sıklığıdır. $H = F/K$ ’dır.
F= Belirli bir dönemdeki hasar olaylarının sayısıdır.
K= Aynı dönemdeki sigorta mevcududur.
L= Ortalama hasar yüksekliğidir. $L = S/M$ ’dir.
S= Aynı dönemdeki ortalama hasar tutarıdır.
M= Aynı dönemdeki ortalama sigorta tutarıdır.

Net sigorta priminin belirlenmesinde göz önünde bulundurulması gereken bir dizi faktör söz konusudur.

Bu unsurlardan bazıları şöylece belirtilebilir.

- Sigortalanan rizikonun gerçekleşme olasılığı
- Sigorta değeri: Sigortası yapılan kıymetlerin günün koşullarına uygun piyasa değeri
- Sigorta sözleşmesinin süresi

Gerçekleşme olasılığı ve sigorta değeri daha yüksek olan, sigorta sözleşmesinin süresi ise daha kısa olan rizikolarda, primler daha yüksek belirlenecektir.

Böylece belirlenen net prim oranının (tarife fiyatının) sigorta bedeli ile çarpılması sonucu ise net prim miktarı elde edilir.

NET PRİM MİKTARININ HESAPLANMASI

$\text{Net Prim Miktarı} = \text{Sigorta Bedeli} * \text{Tarife Fiyatı}$
--

- **Brüt Sigorta Primi:** Sigortalının sigortacıya ödediği toplam ödenti sadece net sigorta primi tutarından meydana gelmez. Sigorta işletmeleri, faaliyette bulundukları sürece bir dizi maliyete katlanır. Bu maliyetler üretim, sürüm ve yönetim giderlerinden meydana gelir. Bu maliyetler, kendi içinde üç gruba ayrılır:

MALİYET TÜRLERİ

• Sabit maliyetler (C)• Değişken maliyetler (V)• Sigorta Bedeli'ne Bağlı Giderler (S)

- **Sabit maliyetler (C):** Poliçe tutarı ne olursa olsun her sigortalıdan aynı miktarda alınır.
- **Değişken maliyetler (V):** Net sigorta primi tutarına bağlı olarak belir bir oran (k) üzerinde alınan vergiler ve komisyonlar gibi giderlerdir ($V=kNSP$).
- **Sigorta Bedeli'ne Bağlı Giderler (S):** Sigorta bedeli ile oransal olarak değişen giderlerdir (S). Sigorta bedeli değıştikçe bu gider türünün değeri de değışir.

Bu maliyetler yanında sigorta işletmeleri, net sigorta primi (NSP) üzerinden belirli oranda (p) bir kar elde etmeyi de amaçlar ($\text{Kar Miktarı}=pNSP$).

Ayrıca beklenmedik olağanüstü hasar olaylarının yol açacağı zararlara karşılık bir güvence fonu E bulundurlar.

Bu giderlere (C,V ve S), karlara (pNSP) ve güvence fonuna €, yüklenitler (ya da şarjman) denir. Yüklenitlerin net sigorta primine eklenmesiyle hesaplanan tutara brüt sigorta primi denir.

Bu çerçevede brüt sigorta priminin hesaplanması şöylece gösterilebilir:

BRÜT SİGORTA PRİMİNİN (BSP) HESAPLANMASI

$\text{BSP} = \text{NSP} + \text{C} + (\text{V}=\text{KnsP}) + \text{S} + (\text{Kar}=\text{pNSP}) + \text{E}$
--

- Prim Belirlenirken Gözetilecek İlkeler: Prim tutarı belirlenirken göz önünde bulundurulması gereken bazı temel ilkeler vardır. Bu ilkeler şöylece sıralanabilir:

PRİM BELİRLENİRKEN GÖZETİLECEK İLKELER

• Prim yeterli olmalıdır.• Prim, adil olmalıdır.• Prim, ekonomik ölçülere göre makul bir düzeyde olmalıdır.• Prim, güvenliği teşvik etmeli, hasarı önleyici nitelikte olmalıdır.

- Prim, yeterli olmalıdır: Prim tutarı, sigortacının ödediği tazminat tutarlarını ve maliyetlerini karşılamaya yetecek düzeyde olmalıdır.
- Prim, adil olmalıdır: Eşit riziko altındaki sigortalılara farklı prim uygulanmasına gidilmemelidir.
- Prim, ekonomik ölçülere göre makul bir düzeyde olmalıdır: Primin gereğinden yüksek olması sigortalıyı caydırıcı etki yaparak büyük sayılar yasasının işlemlerini sınırlandıracaktır. Primin gereğinden düşük tutulması ise sigorta işletmesinin gücünü zayıflatacaktır.
- Prim, güvenliği teşvik etmeli, hasarı önleyici nitelikte olmalıdır: Bu çerçevede hasarı önleyici düzenlemeler gerçekleştirilirse prim indirimine gidilebilecektir.

1.1.4 Örnek Hesaplamalar

Karayolları Trafik Kanunu Mali Sorumluluk Sigorta Poliçesi Örneği:

X
SİGORTA

ACENTE NO	POLİÇE NO	ZEYİL	ÖNCEKİ POL.	OTOR. NO	SÜRESİ	SİGORTA BAŞLANGICI-SONU	BRANŞ
3-2-300125	4761250	0	4455445		365 Gün	01/07/2006-01/07/2007	409

SİGORTALI NO: 655214
ADI SOYADI: X İNŞ. TAAH. TİC. TURZ. VE MÜŞ. LTD.
ADRESİ: ÇETİN EMEÇ BULV. NO: 24/3 ÖVEÇLER
ÇANKAYA ANKARA

NET PRİM : 102.40 YTL
GİDER VERGİSİ : 5.12 YTL
TRAFİK FONU : 5.12 YTL
K.T. GARANTİ SİG. HS. : 2.05 YTL
ÖDENECEK YEKÜN : 114.69 YTL

TC. KİMLİK NO:
VERGİ DAİRESİ/NO: KAVAKLIDERE V.D. 6500009925
DAİN VE MÜRTEHİNİ:

ARACIN

PLAKA	: 06 AK 724	MARKASI	: CHRYSLER
MODEL	: 1997	TİP	: GRAND CHEROKEE LTD
MOTOR NO	: 7K2152585435	ŞAŞI NO	: IJ5G254IIV1546578
YER/TONAJI	: 5	KULLANIM TARZI	: HUSUSİ
KOLTUK SAYISI	: 5	TESCİL TARİHİ	: 23/06/1997
ÖNCEKİ SİG. ŞTİ	: ANKARA	ÖNCEKİ POL. NO	: 4523542
ÖNCEKİ ACN. NO	: 231020	SİLİNDİR HACMİ	: 0
MOTOR GÜCÜ	: 0	PUL NO	: B 021451
YÜK KAPASİTE	: 0	ÖNC TAR BASAMAK	: 4
ÖNC. YENİLEME NO	: 5	TRM HAS. BEL NO	: 11254656
TRN HAS BEL TAR	: 21554668		

SİGORTA TÜRÜ

TEMİNATLAR (YTL)

SİGORTA PRİMİ (YTL)

TRAFİK	0.00	102.40
KAZA B. BEDENİ	287,500.00	0.00
ŞAHİS B. BEDENİ	57,500.00	0.00
TEDAVİ KAZA B.	287,500.00	0.00
TEDAVİ ŞAHİS B.	57,500.00	0.00
KAZA BAS. MAD.	11,500.00	0.00
ARAÇ BAŞINA NAD	5,750.00	0.00

% 20 HASARSIZLIK İNDİRİMİ UYGULANMIŞTIR.

SÖZLEŞME SÜRESİ İÇİNDE HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI 'NIN BAĞLI BULUNDUĞU BAKANLIKÇA TEMİNAT TUTARLARI ARTIRILDIĞI TAKDİRDE, BU POLİÇEDE YAZILI TEMİNAT TUTARLARI, HERHANGİ BİR İŞLEME GEREK KALMAKSIZIN VE EK PRİM ALINMAKSIZIN YENİ TEMİNAT TUTARLARI ÜZERİNDEN GEÇERLİ OLUR.

ANKARA ANONİM TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ, işbu poliçede öngörülen sigorta priminin tamamının ödenmesi karşılığında yukarıda Adı-Soyadı veya Ticari Ünvanı ve Adresi yazılı sigorta ettirenin işbu poliçede detayları belirtilen Motorlu Kara Taşıt Aracının İşletilmesinden doğan hukuki sorumluluğunu ilişik matbu genel şartlarla poliçede yazılı özel şartlar ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun Hükümleri dairesinde temin eder.

EK; HASARSIZLIK İNDİRİMİ VEYA ZAMLI PRİM UYGULAMASI İLE İLGİLİ KLOZ

Sayın Sigortalımız

1- Trafik kazası halinde trafik polisine kaza zaptı tutturunuz. Kazanın oluşumunda kusurunuz yoksa, size çarpan aracın trafik poliçe numarasını alarak, bu sigorta şirketine hasar ihbarı yapınız. Kusurluysanız, çarpmış olduğunuz araç sahibine trafik poliçe numaranızı verin ve hemen X SİGORTA'YA hasar ihbarı yapmalarını söyleyiniz.

2- Poliçenizle birlikte söze verilen 2 puldan birini poliçenin arkasına diğerini aracınızın ön camının soluna yapıştırınız.

3- Poliçe üzerinde hiçbir değişiklik yapılamaz. Bu poliçenin tabi olduğu genel ve özel şartlar sigortalı tarafından teslim alınmıştır.

4- Poliçe ücreti peşin ödenir. İşbu poliçe makbuz yerine geçerlidir.

İŞBU POLİÇE 01/07/2006 TARİHİNDE 10:22'DE TANZİM EDİLDİ.
DÜZENLEME TARİHİ : 27/06/2006

X ANONİM TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Zorunlu trafik sigortasını kavrayabileceksiniz.	➤ Niçin Zorunlu Trafik Sigortası yaptırıldığını bilmelisiniz.
➤ Araç özelliklerini belirleyebileceksiniz	➤ Araç özelliklerini bilmelisiniz. ➤ Tramer'in (Trafik sigortası bilgi merkezi) nerede kullanıldığını bilmelisiniz.
➤ Sigorta bedelini hesaplayabileceksiniz.	➤ Araç türüne göre prim tutarlarını bilmelisiniz ➤ Hasarsızlık indirimini yapabilmelisiniz ➤ Diğer kolaylıkları sağlayabilmelisiniz ➤ Poliçe bedelinin hesaplanmasıyla ilgili örnekler verebilmelisiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- OBJEKTİF TEST

Aşağıdaki sorulardan doğru olan şıkkı işaretlendirerek cevaplandırınız.

1. Aşağıdakilerden hangisi zorunlu trafik sigortasında verilen teminatlardan değildir?
A) Kişi başına vefat ve tedavi teminatı
B) Kaza başına vefat ve tedavi teminatı
C) Manevi teminat
D) Araç ve kaza başına maddi hasar teminatı
2. Aşağıdakilerden hangisi trafik sigortası kapsamı dışında kalan hasarlardan değildir?
A) Sigortalının kendisinin uğrayacağı bedeni ve maddi zararlar
B) Sürat yarışmalarından meydana gelecek zararlar
C) Patlayıcı ve parlayıcı maddeler taşınması nedeniyle meydana gelecek zararlar
D) Hepsi
3. TRAMER Sigortası Bilgi Merkezi aşağıdaki işlemlerden hangisini yerine getirmez?
A) Sektörde uygulama birliğinin sağlanmaması
B) Sigorta kaçaklarının önlenmesi
C) Daha sağlıklı fiyatlandırma yapılması ve haksız rekabetin önlenmesi
D) Trafik Sigortasında denetim etkinliğinin sağlanması
4. Aşağıdakilerden hangisi hasar durum bilgisi için doğru değildir?
A) Poliçede uygulanacak tarife basamağını gösterir belgedir.
B) TRAMER'e online bağlanarak alınması gerekmektedir.
C) Sigortalı tüzel kişi ise pasaport numarası kullanmalıdır.
D) Sigortalı özel kişi ve T.C. vatandaşı ise vatandaşlık numarası kullanmalıdır.
5. Aşağıdakilerden hangisi hasar ihbar edilirken gerekmemektedir?
A) Hasar yeri ve tarihi
B) Aracın bulunduğu adres ve telefonu
C) Çevredeki araçların plakaları
D) Hasarın oluş şekli.

6. Aracımı sattım ve yeni bir araç satın aldım. Yeni satın aldığım aracım için yeni bir Trafik Poliçesi mi yaptırmalıyım, yoksa sattığım aracımın poliçesini yeni aracım için kullanabilir miyim?
- A) Sattığınız aracın trafik poliçesi yeni aracınız için geçerli olur.
 - B) Yeni aldığınız araç için ayrı bir poliçe yaptırmalısınız.
 - C) Eski aracınızı sattığınız tarihten itibaren 10 gün içinde trafik poliçenizin aslı ve noter satış senediyle ilgili sigorta şirketine başvurarak satışını yapmış olduğunuz aracınıza ait trafik poliçesinin prim iadesini alabilirsiniz.
 - D) Sattığınız aracın trafik poliçesi yeni aracınız için geçerli olmaz.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz.

B- UYGULAMALI TEST

Öğrenme faaliyeti ile kazandığınız beceriyi aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Aşağıdaki sorulara EVET, HAYIR olarak cevap veriniz:	Evet	Hayır
1. Türkiye’de her aracın zorunlu sigortası olmalı mı?		
2. Zorunlu sigortası olmayan araçlar bağlanır mı?		
3. TRAMER trafik sigortasında netim etkinliği sağlamaz?		
4. Tramer sigorta kaçakların önlemez?		
5. Kısa müddetli sigortalarda hasarsızlık indirimi uygulanmaz.		
6. Sigortacının temel amacı gerçekleşme olasılığı bulunan hasarları tazmin edebilmektir.		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda hayır cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyeti 1’i gözden geçiriniz.

Cevaplarınızın tamamı evetse bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Zorunlu deprem sigortası poliçesini satabileceksiniz ve müşteriye uygun deprem sigortası poliçesi seçebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Sevgili öğrenci, bu faaliyet öncesinde şu araştırmaları yapmalısınız.

- Deprem risklerini araştırınız?
- Zorunlu Deprem Sigorta bedeli nasıl hesaplanmaktadır? Araştırınız.
- Deprem rizikosuna karşı alınması gereken tedbirler neler olabilir? Araştırınız.

Araştırma çalışmalarınızın sonuçlarını sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. DEPREM

Deprem; yer kabuğu içindeki kırılmalar nedeniyle ani olarak ortaya çıkan titreşimlerin dalgalar halinde yayılarak geçtikleri ortamları ve yer yüzeyini sarsma olayına denir.

Deprem, insanın hareketsiz kabul ettiği ve güvenle ayağını bastığı toprağın da oynayacağını ve üzerinde bulunan tüm yapılarında hasar görüp, can kaybına uğrayacak şekilde yıkılabileceklerini gösteren bir doğa olayıdır.

Resim 2.1 : Deprem sonucu oluşan kırıklar

Dünyanın oluşumundan beri, sismik yönden aktif bulunan bölgelerde depremlerin ardışıklı olarak olduğu ve sonucundan da milyonlarca insanın ve barınakların yok olduğu bilinmektedir.

Bilindiği gibi yurdumuz dünyanın en etkin deprem kuşaklarından birinin üzerinde bulunmaktadır. Geçmişte yurdumuzda birçok yıkıcı depremler olduğu gibi, gelecekte de sık sık oluşacak depremlerle büyük can ve mal kaybına uğrayacağımız bir gerçektir.

Deprem Bölgeleri Haritası'na göre, yurdumuzun %92'sinin deprem bölgeleri içerisinde olduğu, nüfusumuzun %95'inin deprem tehlikesi altında yaşadığı ve ayrıca büyük sanayi merkezlerinin %98'i ve barajlarımızın %93'ünün deprem bölgesinde bulunduğu bilinmektedir.

Son 58 yıl içerisinde depremlerden, 58.202 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 122.096 kişi yaralanmış ve yaklaşık olarak 411.465 bina yıkılmış veya ağır hasar görmüştür. Sonuç olarak denilebilir ki, depremlerden her yıl ortalama 1.003 vatandaşımız ölmekte ve 7.094 bina yıkılmaktadır.

2.1 Deprem Sigortası (Dask)

Resim 2:2: Deprem Sonrası görüntüler

Zorunlu Deprem Sigortası, konutlarda depremin neden olacağı maddi zararları poliçede yazılı değere kadar tazmin eden ve ülkemizde beş yıldır uygulanan bir sigorta sistemi olup bu uygulama ile konut sahiplerine devletin maddi olanakları ile ilişkili olmaksızın somut bir güvence temin edilmektedir.

Binanın bulunduğu deprem risk bölgesi, binanın yapı tarzı ve meskenin brüt yüzölçümü faktörlerine göre belirlenen sigorta primi her türlü vergiden muaf olup poliçenin tesliminde peşin olarak ödenmektedir.

Deprem vukuunda geçerli bir Zorunlu Deprem Sigortası bulunmayanlar, Devletin afet ve diğer ilgili mevzuat çerçevesinde yerine getirdiği kredi ve bina yaptırma yükümlülüklerinden faydalanamamaktadırlar.

Konutun değeri, Zorunlu Deprem Sigortası ile belirlenen sigorta bedeli tutarının üzerinde ise, bu tutarın üzerindeki kısım için, Zorunlu Deprem Sigortası'nın yapılmış olması kaydıyla, sigorta şirketleri tarafından isteğe bağlı (ihtiyari) deprem sigortası yapılabilir.

Bu sigortayı yapmak ve verilen diğer görevleri yerine getirmek üzere Bakanlık nezdinde kamu tüzel kişiliğini haiz Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) kurulmuştur. Bu sigorta poliçesinin tanzimi ile ilgili, tasdikli Zorunlu Deprem Sigortası Genel Şartları ile Zorunlu Deprem Sigortası Tarife ve Talimatı 24164 sayı, 08.09.2000 tarihli Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Doğal Afet Sigortaları Kurumu dışındaki kişi ve kuruluşlar Zorunlu Deprem Sigortası yapamazlar. Ancak Zorunlu Deprem Sigortası yapılan bağımsız bölüm veya binaların değeri azami teminat tutarının üzerinde ise, bu kısım için, Zorunlu Deprem Sigortasının yapılmış olması kaydıyla, sigorta şirketleri tarafından ihtiyari deprem sigortası yapılabilir.

2.1.1 Kapsamı, önemi

Deprem sigortası, 17 Ağustos 1999 İzmit-Gölcük-Adapazarı Depremi ile Türkiye'nin gündemine girmiş ve 587 Sayılı KHK (Kanun Hükmünde Kararname) ile 27 Eylül 2000 tarihinden itibaren zorunlu sigorta olarak uygulanmaya başlanmıştır.

Deprem Sigortası, meydana gelebilecek bir deprem felaketi sonucu bina sahipleri veya intifa hakkı sahiplerinin binalarının zarar görmesi ve hasarlaşması nedeniyle uğrayacakları maddi zararların karşılanması için tesis edilmiştir. Eşyalar deprem sigortası kapsamında değildir. Poliçe süresi bir yıldır. Zorunlu deprem sigortası yaptırılmadan ihtiyari deprem sigortası yaptırılmayacaktır.

Sigorta teminatının kapsamı; Bu sigorta ile deprem ve deprem sonucu meydana gelecek yangın, infilak ve yer kaymasının binalarda ve temellerinde, doğrudan neden olacağı maddi zararlar sigorta bedeline kadar Doğal Afet Sigortaları (DASK) Kurumu tarafından teminat altına alınmıştır.

Deprem Sigortası kapsamına giren binalar şunlardır:

DEPREM SİGORTASI KAPSAMINA GİREN BİNALAR
➤ 634 sayılı kat mülkiyeti kanunu kapsamındaki bağımsız bölümler, ➤ Tapuya kayıtlı ve özel mülkiyete tabi taşınmazlar üzerinde mesken olarak inşa edilmiş binalar, ➤ Bu binalar içinde yer alan ve ticarethane, büro ve benzeri amaçlarla kullanılan bağımsız bölümler, ➤ Doğal afetler nedeniyle, devlet tarafından yaptırılan veya verilen kredi nedeniyle yapılan meskenler. ➤ Arsa tapusu olması kaydıyla tapu tescil işlemleri yapılmamış ancak oturulmakta olan kooperatif binalar yapılabilir mi?

Deprem sigorta kapsamı dışında kalan binalar ise şunlardır:

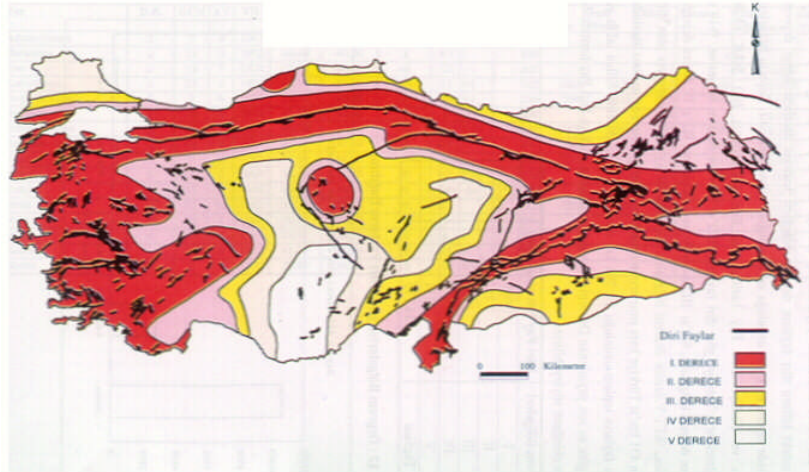
DEPREM SİGORTASI KAPSAMI DIŞINDA KALAN BİNALAR
➤ Kamu kurum ve kuruluşlarına ait binalar, (kamuya ait Lojman vb), ➤ Köy yerleşim alanlarında yapılan binalar (Nüfusu 2000'den az belediye hizmetlerinin gitmediği yerler), ➤ Tamamı ticari veya sınai amaçla kullanılan binalar (iş hanı, sanayi sitesi, fabrika), ➤ 27 Aralık 1999 tarihinden sonra inşa edilmiş olan ancak ilgili mevzuat çerçevesinde inşaat ruhsatı bulunmayan binalar. ➤ Kaçak binalar.

2.1.2 Deprem risk bölgeleri

Ülkemiz jeolojik ve topoğrafik yapısı ile iklim özellikleri nedeniyle büyük can ve mal kayıplarına yol açan doğal afetlerle sık sık karşılaşan ülkelerin başında gelmektedir. Ülkemizde etkili olan doğal afetleri önem sırasına göre depremler, heyelanlar, su baskınları, kaya düşmeleri, yangınlar, çığ, fırtına ve yeraltı suyu hareketleri şeklinde sıralamak mümkündür. Son 60 yıl içerisinde doğal afetlerin yol açtığı yapısal hasar istatistikleri dikkate alındığında, bu tür hasarların 2/3' ünün deprem nedeniyle meydana geldiği görülmektedir.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın hazırladığı ve şu anda geçerli bulunan deprem bölgesi haritası esas alındığında, ülkemiz topraklarının %96' sının farklı oranlarda tehlikeye sahip deprem bölgeleri içerisinde olduğu ve nüfusumuzun %98' inin bu bölgelerde yaşadığı görülmektedir. Birinci ve ikinci derecede deprem bölgelerinde yaşayanların toplam nüfusumuza oranı ise %70 civarında bulunmaktadır. Bu oranlar, ülkemizin bir deprem ülkesi olduğu gerçeğini çarpıcı bir şekilde ortaya koymaktadır.

Depremler, başta afetin meydana geldiği bölgeler olmak üzere tüm ülkeyi etkilemekte ve dolayısıyla ülkede yaşayan vatandaşların hepsi depremin sonuçlarından belli ölçüde etkilenmektedir. Ortaya çıkan maddi zararların telafi edilmesi, deprem bölgesinde normal hayata dönülebilmesi, acil yardıma ihtiyaç duyan kimselerin bu ihtiyaçlarının giderilmesi vb. Yapılan harcamalar ülke ekonomisine ve devlete büyük bir mali yük getirmektedir. Bunun en son örneğini oluşturan ve son yüzyılın felaketi olarak adlandırılan 17 Ağustos 1999 Marmara Depremi, ekonomik ve sosyal boyutları ile ülkemiz için büyük bir yıkım olmuştur.

Şekil 2:1: deprem risk haritası

2.1.3 Yapı Tarzı

587 sayılı “Zorunlu Deprem Sigortasına Dair Kanun Hükmünde Kararname”ye istinaden yapılacak Zorunlu Deprem Sigortasına aşağıdaki tarife ve talimatlar uygulanır.

2.1.3.1. Çelik, betonarme, karkas yapılar

Çelik veya betonarme taşıyıcı karkas (demirli betonla yapılmış yapı) bulunan yapılardır.

Resim 2;3;; Çelik Yapı

Yapı Tarzı	1. Bölge %	2. Bölge %	3. Bölge %	4. Bölge %	5. Bölge %
Çelik, Betonarme, Karkas	2.20	1.55	0.83	0.55	0.44

Ödenecek prim, 3'ncü maddede belirtilen esaslara göre tespit edilen sigorta bedeline, deprem bölgesine ve yapı tarzına göre yukarıdaki tarife uygulanmak suretiyle hesaplanır.

Deprem bölgeleri ayrımında, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından hazırlanan “Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası” esas alınır.

2.1.3.2 Sigorta Bedelinin Tespiti

Sigorta bedelinin tespitinde, sigorta edilen meskenin yapı tarzı için aşağıda belirtilen metrekare bedeli ile aynı meskenin brüt yüzölçümünün (veya yaklaşık yüzölçümünün) çarpılması sonucu bulunan tutar esas alınır.

Zorunlu Deprem Sigortası yapılan bir meskenin sigorta bedeli, her halde 2'nci maddede belirtilen azami teminat tutarından çok olamaz.

Yapı Tarzı	Sigorta Bedeli Hesabına Esas Metrekare Bedeli (YTL)
Çelik, Betonarme, Karkas	410

Sigorta bedeli hesabına esas metrekare bedelleri, Devlet İstatistik Enstitüsünce açıklanan “Bina İnşaatı Maliyet İndeksi” oranlarındaki değişimler dikkate alınarak Doğal Afet Sigortaları Kurumu Yönetim Kurulu tarafından gerek duyuldukça yeniden belirlenir.

2.1.3.3. Yığma kâgir yapılar

Karkas olmayan ve taşıyıcı duvarları moloz taş, kesme taş, tuğla veya boşluklu, boşluksuz beton briket gibi malzemeden yapılan, döşeme, merdiven ve tavanları beton veya betonarme olan yapılardır.

Resim 2.4: Kagir Yapı

Yapı Tarzı	1. Bölge %	2. Bölge %	3. Bölge %	4. Bölge %	5. Bölge %
Yığma Kagir Yapılar	3.85	2.75	1.43	0.60	0.50

Ödenecek prim, 3'ncü maddede belirtilen esaslara göre tespit edilen sigorta bedeline, deprem bölgesine ve yapı tarzına göre yukarıdaki tarife uygulanmak suretiyle hesaplanır.

Deprem bölgeleri ayrımında, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından hazırlanan “Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası” esas alınır.

3'ncü Madde: Sigorta Bedelinin Tespiti:

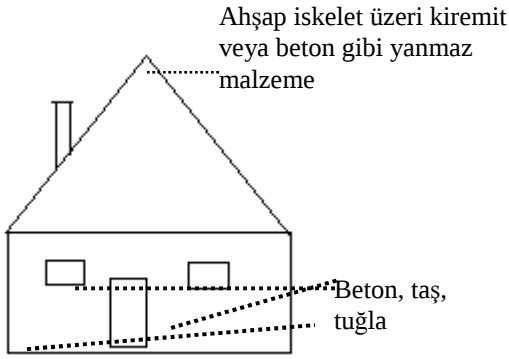
Sigorta bedelinin tespitinde, sigorta edilen meskenin yapı tarzı için aşağıda belirtilen metrekare bedeli ile aynı meskenin brüt yüzölçümünün (veya yaklaşık yüzölçümünün) çarpılması sonucu bulunan tutar esas alınır.

Zorunlu Deprem Sigortası yapılan bir meskenin sigorta bedeli, her halde 2'nci maddede belirtilen azami teminat tutarından çok olamaz.

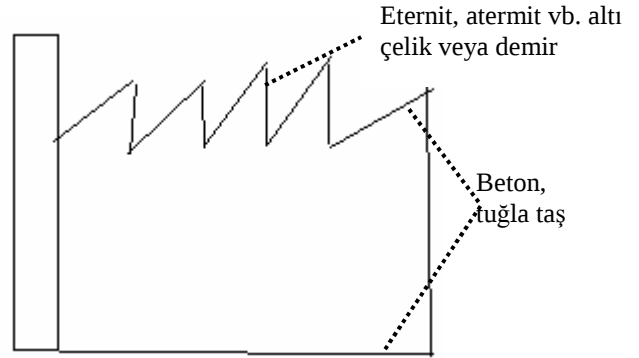
Yapı Tarzı	Sigorta Bedeli Hesabına Esas Metrekare Bedeli (YTL)
Yığma Kagir Yapılar	290

Sigorta bedeli hesabına esas metrekare bedelleri, Devlet İstatistik Enstitüsünce açıklanan “Bina İnşaatı Maliyet İndeksi” oranlarındaki değişimler dikkate alınarak Doğal Afet Sigortaları Kurumu Yönetim Kurulu tarafından gerek duyuldukça yeniden belirlenir.

- Tam Kâgir Binalar: Taşıyıcı sistemi beton, betonarme ve çelik olan, iç ve dış duvarları (çatıya kadar) ile tavan ve tabanı beton, taş, tuğla veya briket gibi yanmaz malzeme ile yapılmış binalar ile tavanı çelik veya demir konstrüksiyon ve üzeri eternit, attermit veya madeni levha gibi yanmaz malzeme ile kaplı olan yapılar.

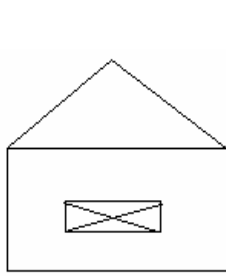

Tam kâgir yapı

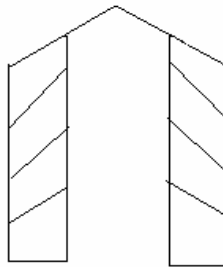
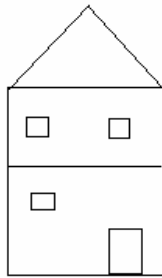

Konstrüksiyonlu yapı

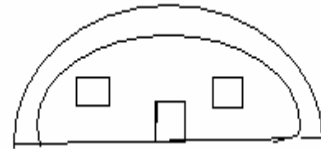
- **Yığma Kagir Binalar:** Karkası olmayan ve taşıyıcı görevini duvarlar üzerine yükleyen olan taş, tuğla, boşluksuz beton, briket gibi yanmaz malzeme kullanılan döşeme ve merdivenleri beton veya betonarme olan binalardır. Bu tür yapılar, yangın sigortalarında tam kagir yapı grubunda değerlendirilir.
- **Yarı (adi Kagir) Yapılar:** Dış duvarları beton, taş, tuğla, briket ve madeni levhalardan olup, taban ve tavanları ahşap, çatısı kiremit, eternit veya madeni levhalar gibi yanmaz maddelerle örtülü binalarla çatısı ve direkleri maden olan sundurmalar.

Ahşap iskelet arası taş, tuğla dolu dıştan sıvalı

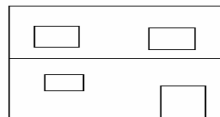
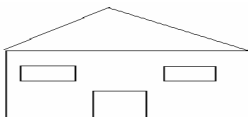

Madeni sundurma

Madeni baraka

- **Kâgir olmayan yapılar:** Yukarıdaki gruplara girmeyen ahşap; çatma, bağdadi ve kerpiç gibi yangına dayanırlığı az olan yapılar.

2.1.3.4. Diğer yapılar

Yukarıdaki gruplara girmeyen yapılardır.

Yapı Tarzı	1. Bölge %	2. Bölge %	3. Bölge %	4. Bölge %	1. Bölge %
Diğer Yapılar	5.50	3.53	1.76	0.78	0.58

Ödenecek prim, 3'ncü maddede belirtilen esaslara göre tespit edilen sigorta bedeline, deprem bölgesine ve yapı tarzına göre yukarıdaki tarife uygulanmak suretiyle hesaplanır.

Deprem bölgeleri ayrımında, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından hazırlanan “Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası” esas alınır.

3'ncü Madde: Sigorta Bedelinin Tespiti:

Sigorta bedelinin tespitinde, sigorta edilen meskenin yapı tarzı için aşağıda belirtilen metrekare bedeli ile aynı meskenin brüt yüzölçümünün (veya yaklaşık yüzölçümünün) çarpılması sonucu bulunan tutar esas alınır.

Zorunlu Deprem Sigortası yapılan bir meskenin sigorta bedeli, her halde 2'nci maddede belirtilen azami teminat tutarından çok olamaz.

Yapı Tarzı	Sigorta Bedeli Hesabına Esas Metrekare Bedeli (YTL)
Diğer Yapılar	155

Sigorta bedeli hesabına esas metrekare bedelleri, Devlet İstatistik Enstitüsünce açıklanan “Bina İnşaatı Maliyet İndeksi” oranlarındaki değişimler dikkate alınarak Doğal Afet Sigortaları Kurumu Yönetim Kurulu tarafından gerek duyuldukça yeniden belirlenir

2.1.4 Sigorta kapsamı dışında kalan durumlar

Aşağıdaki haller sigorta teminatının dışındadır.

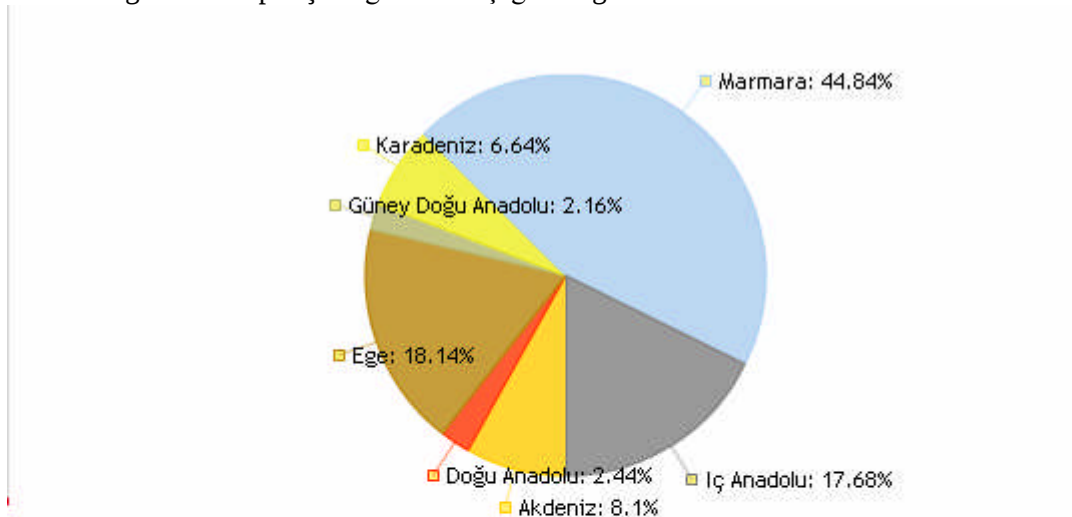
- Enkaz kaldırma masrafları, kar kaybı, iş durması, kira mahrumiyeti, alternatif ikametgâh ve işyeri masrafları, mali sorumluluklar ve benzeri başkaca ileri sürülebilecek diğer bütün dolaylı zararlar,
- Her türlü taşınır mal, eşya ve benzerleri,
- Ölüm dâhil olmak üzere tüm bedeni zararlar,
- Manevi tazminat talepleri.

2.2. Poliçe Bedelini Hesaplamak

Hazine müsteşarlığı tarafından meskenlerin yapı tarzlarına göre belirlenen metrekare bedeli ile sigortalanacak meskenin brüt yüzölçümünün (veya yaklaşık yüzölçümünün) çarpılması sonucu bulunacak bedel esas alınır.

2.2.1. Yapının bulunduğu bölge

Fiyat yapı tarzına ve rizikonun bulunduğu deprem bölgesine göre değişmektedir. Bölge bazında poliçe dağılımları aşağıdaki gibidir:

BÖLGE	KONUT SAYISI	SİGORTALI KONUT SAYISI	POLİÇE DAĞILIMI	SİGORTALILIK ORANI	PRİM	PRİM ORANI
Marmara	4.143.474	1.143.932	%44,8	%27,6	99.286.803	%50,5
Ege	2.318.262	462.759	%18,1	%20,0	44.064.710	%22,4
İç Anadolu	2.227.056	451.000	%17,7	%20,3	17.570.542	%8,9
Akdeniz	1.663.126	206.705	%8,1	%12,4	14.756.475	%7,5
Karadeniz	1.282.097	169.294	%6,6	%13,2	12.126.296	%6,2
Doğu Anadolu	611.788	62.358	%2,4	%10,2	5.565.564	%2,8
Güney Doğu Anadolu	742.866	55.146	%2,2	%7,4	3.418.921	%1,7
TOPLAM	12.988.669	2.551.194	%100,0	%19,6	196.789.311	%100,0

Şekil 2:2: Bölgesel bazda konut sayıları ve poliçe oranları

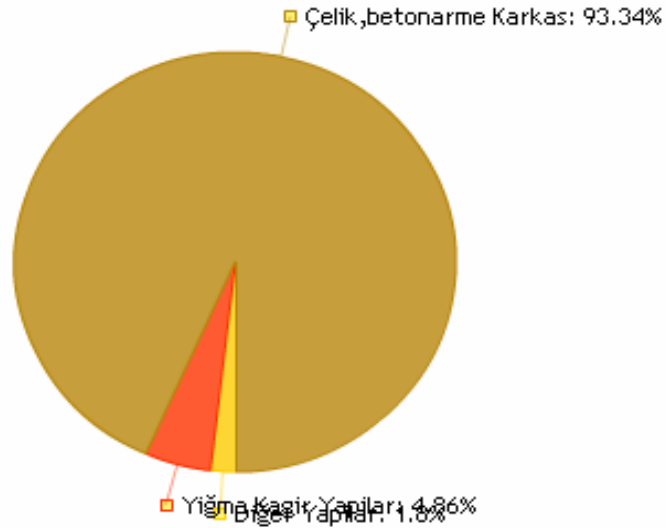
2.2.2. Yapının Tarzı

Zorunlu Deprem Sigortası primleri, ev sahiplerince ödenebilir düzeyde bulunmaktadır. Risk bölgelerine ve yapı tiplerine göre prim hesabı yapılmaktadır. Sigorta primleri, her yıl, birim metrekare maliyetlerindeki artışa paralel olarak artmaktadır. Sigorta bedeli hesabında kullanılan ve yapı tarzına göre tespit edilen birim metrekare maliyetleri, 8 Şubat 2006 tarihi itibari ile şu şekildedir:

Yapı Tarzı	Sigorta Bedeli Hesabına Esas Metrekare Bedeli (YTL)
Çelik, Betonarme, Karkas Yapılar	410
Yığma Kagir Yapılar	290
Diğer Yapılar	155

Yukarıda belirtilen sigorta bedeli hesabına esas metrekare bedelleri, Devlet İstatistik Enstitüsünce açıklanan "Bina İnşaatı Maliyet İndeksi" oranlarındaki değişimler dikkate alınarak gerek duyuldukça yeniden belirlenir ve Resmi Gazetede ilan edilir.

Yapı tarzı dağılımı aşağıdaki gibidir:

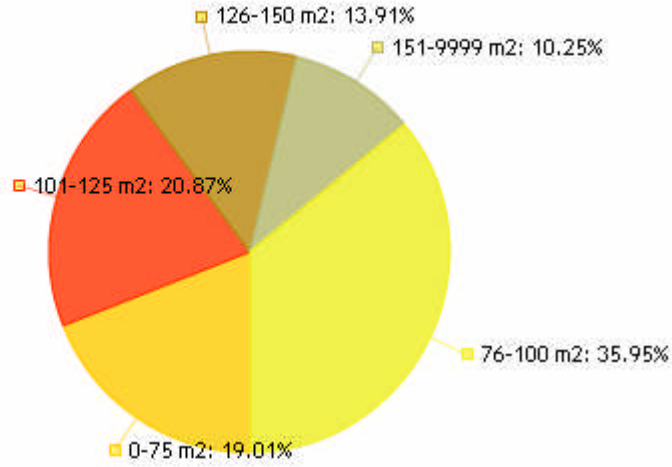
YAPI TARZIINA GÖRE ÜRETİM	ADET	ORAN (%)	PRİM	ORAN (%)
ÇELİK,BETONARME KARKAS	2.381.192	93,34	185.778.130	94,40
YIĞMA KAGIR YAPILAR	124.048	4,86	8.716.819	4,43
DİĞER YAPILAR	45.954	1,80	2.294.361	1,17
TOPLAM	2.551.194	100,0	196.789.311	100,0

Şekil 2:3: Yapı tarzlarının dağılımı

2.2.3. Yapının brüt yüzölçümü

Hazine müsteşarlığı tarafından konutların yapı tarzlarına göre belirlenen metrekare bedeli ile sigortalanacak konutun brüt yüzölçümünün (veya yaklaşık yüzölçümünün) çarpılması sonucu bulunacak bedel esas alınır.

Bina Metrekare Poliçe Dağılımları:

YÜZÖLÇÜMÜNE GÖRE ÜRETİM	ADET	ORAN (%)	PRİM	ORAN (%)
0-75 m2	484.254	19,01	22.110.778	11,24
76-100 m2	915.557	35,95	62.054.985	31,55
101-125 m2	531.659	20,87	44.042.188	22,39
126-150 m2	354.314	13,91	34.293.589	17,44
151-9999 m2	261.177	10,25	34.180.722	17,38
TOPLAM	2.546.961	100,0	196.682.261	100,0

Şekil 2:4: Yüz ölçüme göre yapı ve prim oranları

2.2.4. Dask Prim Tablosu

Sigorta primleri, yüksek riskli bölgelerde daha çok, düşük riskli bölgelerde daha az olacak şekilde belirlenmektedir. Buna göre; 5 risk bölgesi ve 3 farklı yapı tarzına göre belirlenmiş 15 ayrı tarife fiyatı bulunmaktadır. Deprem risk bölgeleri ayrımında, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından hazırlanan "Türkiye deprem bölgeleri haritası" esas alınmaktadır.

Ödenmesi gereken prim tutarını 3 temel faktör belirlemektedir:

- Binanın bulunduğu deprem risk bölgesi,
- Binanın yapı tarzı,
- Sigortalanacak meskenin brüt yüzölçümü.

634 sayılı kat mülkiyeti kanunu kapsamındaki apartman ve sitelerde, yönetici tarafından yaptırılan ve en az sekiz bağımsız bölümü içeren toplu sigortalarda, yukarıdaki tarife fiyatları üzerinden % 10 oranında indirim yapılır. Sigorta bedeli hesabında kullanılan ve yapı tarzına göre tespit edilen birim metrekaare maliyetleri kurumun internet sayfasında yer almaktadır

Ödenmesi gereken prim tutarının hesabında, önce sigorta bedeli (teminat tutarı) bulunur ve daha sonra bu bedel yukarıdaki tabloda gösterilen tarife fiyatı ile çarpılır. Buna göre, ödenmesi gereken prim tutarı, Zorunlu Deprem Sigortası Tarife ve Talimatında belirlendiği üzere; yapı tarzına göre her yıl tespit edilen birim metrekare maliyetler ve meskenin brüt yüzölçümünün çarpımı sonucu bulunan sigorta bedeli (teminat tutarı) ile tarife fiyatının çarpımı suretiyle hesaplanmaktadır.

Sigorta primleri, her yıl, birim metrekare maliyetlerdeki artışa paralel olarak artmaktadır. Primler nakden ve peşin olarak ödenmektedir.

2.2.5. Örnek Hesaplamalar

- Yapı Tarzına Göre Bölge Bazında Fiyat Tablosu
- Risk Bölgelerine ve Yapı Tiplerine Göre Prim Miktarları
- Zorunlu Deprem Sigortası Poliçe Örneği

Yapı Tarzına Göre Bölge Bazında Fiyat Tablosu:

Yapı Tarzına Göre Bölge Bazında Fiyatlar (%)	I. Bölge	II. Bölge	III. Bölge	IV. Bölge	V. Bölge
A-Çelik, betonarme, karkas yapılar	2.20	1.55	0.83	0.55	0.44
B-Yığma Kagir Yapılar	3.85	2.75	1.43	0.60	0.50
C-Diğer Yapılar	5.50	3.53	1.76	0.78	0.58

Risk Bölgelerine ve Yapı Tiplerine Göre Prim Miktarları:

80 metrekare Konutun Prim Miktarı (YTL)							
			Risk Bölgeleri Primi (YTL)				
Yapı Tipi	Teminat		I	II	III	IV	V
Ç/B Karkas	(80 m.kare x 410 YTL.)	32.800	82,2	60,8	37,2	28,0	25,0
Yığma Kagir	(80 m.kare x 290 YTL.)	23.200	99,3	73,8	43,2	25,0	25,0
Diğer	(80 m.kare x 145 YTL.)	12.400	78,2	53,8	31,8	25,0	25,0

100 metrekare Konutun Prim Miktarı (YTL)							
			Risk Bölgeleri Primi (YTL)				
Yapı Tipi	Teminat		I	II	III	IV	V
Ç/B Karkas	(100 m.kare x 410 YTL.)	41.000	100,2	73,6	44,0	32,6	28,0
Yığma Kagir	(100 m.kare x 290 YTL.)	29.000	121,7	89,8	51,5	27,4	25,0
Diğer	(100 m.kare x 155 YTL.)	15.500	95,3	64,7	37,3	25,0	25,0

120 metrekare Konutun Prim Miktarı (YTL)							
			Risk Bölgeleri Primi (YTL)				

Yapı Tipi	Teminat		I	II	III	IV	V
Ç/B Karkas	(120 m.kare x 410 YTL.)	49.200	118,2	86,3	50,8	37,1	25,0
Yığma Kagir	(120 m.kare x 290 YTL.)	34.800	144,0	105,7	59,8	30,9	25,0
Diğer	(120 m.kare x 155 YTL.)	18.600	112,3	75,7	42,7	25,0	25,0

160 metrekaare Konutun Prim Miktarı (YTL)							
			Risk Bölgeleri Primi (YTL)				
Yapı Tipi	Teminat		I	II	III	IV	V
Ç/B Karkas	(160 m.kare x 410 YTL.)	65.600	154,3	111,7	64,5	46,1	38,9
Yığma Kagir	(160 m.kare x 290 YTL.)	46.400	188,6	137,6	76,4	37,8	33,2
Diğer	(160 m.kare x 155 YTL.)	24.800	146,4	97,5	53,7	29,3	25,0
* Prim hesaplaması yaparken bulunan prime 10 YTL maktu prim eklenmiştir.							
* 25 YTL'nin altında bulunan primler asgari 25 YTL'ye çekilmiştir.							

Zorunlu Deprem Sigortası Poliçe Örneği

	Seri No.: 13933604
DOĞAL AFET SİĞORTALARI KURUMU ZORUNLU DEPREM SİĞORTASI POLİÇESİ	
Poliçe Seri No:14207015	
Ana Police	
Yetkili Sigorta Şirketi :GSDASK Telefon :2124783055 Acente Adı :GSDASK Telefon :2124783055	Faks :2124783293 Faks :2124783293
Poliçe No :10655659 Yenileme No :00 Ek Belge No :00 Grup No : 0 Sigortalının Adı Soyadı : ÖRNEK ÖRNEK Adresi :YILDIZ - BARBAROS CD - 13/5 İSTANBUL/BEŞİKTAŞ Telefon : (000) 000 00 00 e-posta :	Tanzim Tarihi :26/12/2005 Başlangıç Tarihi :26/12/2005 Bitiş Tarihi :26/12/2006 İndirim Tipi :İndirimsiz Sigorta Ettirenin Adı Soyadı :ÖRNEK ÖRNEK Sıfatı :MAL SAHİBİ
Sigortalı Yere İlişkin Bilgiler	
İl / İlçe / Belde :İSTANBUL/BEŞİKTAŞ/BEŞİKTAŞ Semt/Mahalle :YILDIZ Sokak :- Daire No :5 Pafta :23 İnşaa Tarzı :ÇELİK,BETONARME KARKAS Toplam Kat Sayısı :01-04 ARASI KAT Kullanım Şekli :MESKEN Hasar Durumu : HASARSIZ Daire Yüzölçümü :100	Cadde :BARBAROS CD Site / Bina / Apt Adı : - Kat :5 Parsel :2 İnşaa Yılı :1976 - 1996 Tarife Fiyatı :0.00155 Sigorta Bedeli :38,000.00 YTL Prim :58.90 YTL
(*) Genel şartlar uyarınca her bir hasarda sigorta bedelinin %2 si oranında tenzili muafiyet uygulanır. Muafiyet uygulaması açısından, depremi takip eden 72 saatlik dönemde meydana gelen hasarlar tek bir hasar addedilir. (**) 27.12.1999 tarihinden sonra inşa edilmiş binaların sigortalılaşılması için, ilgili mevzuat çerçevesinde inşaat ruhsatının bulunması gerekmektedir. (***) "Orta" hasarlı olarak belirlenen konutların sigortalılaşması için, gerekli onarımın yapıldığı belgelenmelidir. Doğal Afet Sigortalıları Kurumu, sigortalı/sigorta ettirenin beyanı doğrultusunda, bu poliçede yazılı olan bağunsuz bölümün/meskeni, bu poliçeye ekli matbu genel şartlar ve özel şartlar dahilinde, yukarıda yazılı olan prim karşılığında yine yukarıda yazılı olan sigorta bedeli üzerinden sigorta eder. Bu poliçe yukarıda yazılı olan başlangıç ve bitiş tarih ve saatleri arasında geçerli olmak üzere, 3 nüsha olarak tanzim edilmiştir. Primi peşin olarak tahsil eden yetkili sigorta şirketi/acente yetkilisi tarafından imzalanmış olması şartı ile, bu asıl belge makbuz yerini geçer. Sigorta sözleşmesini Doğal Afet Sigortalıları Kurumu nam ve hesabına düzenleyen yetkili sigorta şirketi/acente	
Adı :	Sigortalı/Sigorta Ettirenin:
İmzası :	Adı :
Kağıdı :	Soyadı :
	İmzası :
Dikkat: Bu poliçenin zemininde mavi renkte küçük harf "dask" filigranı bulunması gerekmektedir.	
DOĞAL AFET SİĞORTALARI KURUMU Rumeli Caddesi No: 48 Kat: 6 Nispetiye 34385 İSTANBUL	
Çağrı Merkezi: (212) 368 9 800 Faks: (212) 219 31 88 İnternet Adresi: www.dask.gov.tr e-posta: sehahmus@dask.gov.tr	

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Deprem sigortasını kavrayabileceksiniz	➤ Niçin Deprem Sigortası (Dask) yapıldığını bilmelisiniz.
➤ Gayrimenkul özelliklerini belirleyebileceksiniz.	➤ Deprem Sigortasının, kapsamı ve önemini bilmelisiniz. ➤ Deprem Sigortasında yapı tarzlarını bilmelisiniz. ➤ Deprem Sigortası kapsamı dışında kalan durumları bilmelisiniz.
➤ Sigorta bedelini hesaplayabileceksiniz.	➤ Yapının bulunduğu bölgeyi iyi tanımalısınız. ➤ Yapı tarzını ve brüt yüzölçümünü bilmelisiniz. ➤ Dask Prim Tablosunu bilmelisiniz. ➤ Poliçe bedelinin hesaplanmasıyla ilgili örnekler verebilmelisiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. OBJEKTİF TEST

Aşağıdaki sorulardan doğru olan şıkkı işaretlendirerek cevaplandırınız.

1. Aşağıdakilerden hangisi deprem sigortası kapsamına giren binalardan değildir?
 - A) 634 sayılı kat mülkiyeti kanunu kapsamındaki bağımsız bölümler,
 - B) Doğal afetler nedeniyle, devlet tarafından yaptırılan veya verilen kredi nedeniyle yapılan meskenler.
 - C) Tapuya kayıtlı ve özel mülkiyete tabi ticarethane, büro ve benzeri amaçlarla kullanılan bağımsız bölümler,
 - D) 614 sayılı kat mülkiyeti kanunu kapsamındaki bağımsız bölümler,
2. Aşağıdakilerden hangisi yapı tarzlarından değildir?
 - A) Çelik, betonarme, karkas yapılar
 - B) Yığma kagir yapılar
 - C) Hepsi
 - D) Diğer yapılar
3. Aşağıdakilerden hangisi sigorta teminatının dışındadır?
 - A) Doğal afetler nedeniyle, devlet tarafından yaptırılan veya verilen kredi nedeniyle
 - B) yapılan meskenler
 - C) Her türlü taşınır mal, eşya ve benzerleri
 - D) Ölüm dâhil olmak üzere tüm bedeni zararlar
 - E) Manevi tazminat talepleri
4. Aşağıdakilerden hangisi ödenmesi gereken prim tutarlarındaki faktörlerden değildir?
 - A) Binanın bulunduğu deprem risk bölgesi.
 - B) Hepsi.
 - C) Binanın yapı tarzı.
 - D) Sigortalanacak meskenin brüt yüzölçümü.
5. Aşağıdakilerden bölgelerden hangisi fiyat yapı tarzına ve rizikonun bulunduğu deprem bölgesine göre en az poliçe dağılımının gerçekleştiği bölgedir?
 - A) Karadeniz
 - B) Marmara
 - C) Doğu Anadolu
 - D) Güney Doğu Anadolu.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz.

B. UYGULAMALI TEST

Aşağıdaki sorulara EVET, HAYIR olarak cevap veriniz:	Evet	Hayır
1. Yer kabuğu içindeki kırılmalara deprem mi denir?		
2. DASK zorunlu deprem sigortasının kısaltılması mıdır?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda hayır cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyeti 2'yi gözden geçiriniz.

Cevaplarınızın tamamı evetse bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Zorunlu tehlikeli maddeler sigortası poliçesini satabileceksiniz ve müşteriye uygun tehlikeli madde sigortası poliçesi seçebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Sevgili öğrenci, bu faaliyet öncesinde şu araştırmaları yapmalısınız.

- Tehlikeli maddelerin risklerini araştırınız?
- Tehlikeli Maddeler Zorunlu Sorumluluk sigorta bedeli nasıl hesaplanmaktadır?
Araştırınız.
- Tehlikeli Maddeler Zorunlu Sorumluluk sigortasını kimler yaptırmalıdır?
Araştırınız.

Araştırmalarınızı sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

3. TEHLİKELİ MADDE

Bu sigorta yanıcı, parlayıcı, patlayıcı ve yakıcı maddeleri üreten, depolayan, nakleden veya satanların mesleki faaliyetleri nedeniyle bu maddelerin doğrudan doğruya neden olduğu olaylar sonucu kusurlar olsun olmasın üçüncü şahıslara verilecek bedeni ve maddi zararları poliçede yazılı limitlere kadar temin eder.

Resim 3:1: Tehlikeli Madde taşımacılığı yapan bir tanker

3.1. Tehlikeli Maddeler Zorunlu Sorumluluk Sigortası

Hasara yol açan kazanın yanıcı, yakıcı, parlayıcı maddeler olması halinde ise, öncelikle Tehlikeli Maddeler Sorumluluk Sigortası işlemeye başlar.

3.1.1. Kapsamı

"Tehlikeli Maddeler Sorumluluk Sigortası" bulunan bir işyerinde, kullanılmak üzere bulundurulmuş LPG tüpünün infilakı, gaz kaçırmaları, yangın çıkarması sonucu verilecek zararlar, Tüp gaz Sorumluluk Sigortası limitleri dahilinde sigortacısı tarafından tazmin edilir.

Ancak, kullanılmak üzere bulundurulanan tüp gazın neden olduğu kaza, işyerinde bulunan yanıcı, parlayıcı, patlayıcı maddelerin de zarar vermesine yol açarsa, tazminat ödemelerinde Tüpgaz Sorumluluk Sigortasına öncelik verilir; bu sigortanın limitlerinin yetersiz kalması halinde Tehlikeli Maddeler Sorumluluk Sigortası, limitleri dâhilinde işlemeye başlar.

3.1.2. Şartları

Tehlikeli Maddeler Zorunlu Sorumluluk Sigortası genel şartları 20 Aralık 1991 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Genel şartlarla ilgili maddeler aşağıdaki gibidir:

Resim 3.2: Tehlike anında müdahale kıyafeti

- Bu sigorta, yanıcı, parlayıcı ve yakıcı maddeleri üreten, depolayan, nakleden veya satanların, bu mesleki faaliyetleri nedeniyle, bu maddelerin doğrudan doğruya neden olduğu olaylar sonucu kusurları olsun olmasın üçüncü kişilere verilecek bedeni ve maddi zararlara karşı sorumluluklarını, poliçede yazılı sınırlara kadar, aşağıdaki şartlar dairesinde temin eder.

"Tehlikeli Maddeler Sorumluluk Sigortası" bulunan bir işyerinde, kullanılmak üzere bulundurulanan LPG tüpünün infilakı, gaz kaçırmaması, yangın çıkarması sonucu verilecek zararlar, Tüpgaz Sorumluluk Sigortası limitleri dahilinde sigortacısı tarafından tazmin edilir.

Ancak, kullanılmak üzere bulundurulanan tüp gazın neden olduğu kaza, işyerinde bulunan yanıcı, parlayıcı, patlayıcı maddelerin de zarar vermesine yol açarsa, tazminat ödemelerinde Tüpgaz Sorumluluk Sigortasına öncelik verilir; bu sigortanın limitlerinin yetersiz kalması halinde Tehlikeli Maddeler Sorumluluk Sigortası, limitleri dahilinde işlemeye başlar.

Hasara yol açan kazanın çıkış nedeninin yanıcı, yakıcı, parlayıcı, patlayıcı maddeler olması halinde öncelikle Tehlikeli Maddeler Sorumluluk Sigortası işlemeye başlar.

Bu sigorta, sigortalının haksız taleplere karşı korunmasını temin eder. Ayrıca, bu sigorta ile ilgili olarak dava açılması halinde, sigorta poliçesinde kayıtlı limitlere kadar davanın takip ve idaresi sigortalıyla birlikte sigortacıya da ait olup, sigortalı sigortacının göstereceği avukata gereken vekaletnameyi vermek zorundadır. Sigortacı dava masrafları ile avukatlık ücretlerini ödemekle yükümlüdür. Şu kadar ki hükmolunan tazminat sigorta bedelini aşarsa, sigortacı bu masrafları, sigorta bedelinin tazminata oranı dâhilinde öder. Meydana gelen

bir kazada zararın önlenmesi veya azaltılması amacıyla sigorta ettirenin ve/veya sigortalının yapacağı makul ve zaruri masraflar sigortacı tarafından karşılanır.

➤ Sigorta Türkiye sınırları içinde geçerlidir.

Aşağıdaki haller sigorta teminatının dışındadır:

- Olaya kasten neden olan kişilerin zarar ve ziyan talepleri,
- Manevi tazminata ilişkin talepler,
- Sigortalının kendisinin uğrayacağı zarar ve ziyanlar,
- Sigortalıya vekalet akdi veya hizmet akdiyle ya da başka bir şekilde bağlı olarak çalışan kimselere gelen zarar ve ziyanlar,
- Savaş veya savaş niteliğindeki hareket, ihtilal, isyan, ayaklanma ve bunlardan doğan iç kargaşalıklar nedeniyle meydana gelen bütün zarar ve ziyan talepleri,
- Herhangi bir nükleer yakıttan veya nükleer yakıtın yanması sonucu nükleer artıklardan veya bunlara atfedilen nedenlerden meydana gelen iyonlanıcı radyasyonların veya radyoaktivite bulaşmalarının ve işverenin iştigal konusu içinde olsun veya olmasın bunların getirdiği askeri ve inzibati tedbirlerin neden olduğu bütün kayıp ve hasarlar. (Bu bentte geçen yanma deyimi kendi kendini idame ettiren herhangi bir nükleer ayrışım olayını kapsayacaktır)
- 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar.

➤ Sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin Kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucu doğuran haller zarar görene karşı ileri sürülmez. Ödemede bulunan sigortacı, sigorta sözleşmesine ve bu sözleşmeye ilişkin kanun hükümlerine göre, tazminatın kaldırılmasını veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda sigortalıya rücu edebilir, Sigortalıya başlıca şu nedenlerle rücu edilebilir:

- Tazminatı gerektiren olay, sigortalının veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin kasti bir hareketi sonucunda meydana gelmiş ise,
- Tazminatı gerektiren olayın, bahsi geçen maddelerin çalınması veya gasp edilmesi sonucunda meydana gelmesi halinde, çalınma veya gasp edilme olayında sigortalının kendisinin veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin kusurlu olduğu tespit edilirse,
- Tazminatı gerektiren olay, tehlikeli maddelerin nakledilmesi sırasında, aracın Kara Yolları Trafik Kanunu hükümlerine göre gereken ehliyetnameye sahip olmayan kimseler tarafından sevk edilmesi sonucunda meydana gelmişse,
- Tazminatı gerektiren olay, tehlikeli maddelerin nakledilmesi sırasında, sürücünün uyuşturucu veya keyif verici maddeler almış olarak aracı sevk ve idare etmeleri esnasında ya da bu kişilerin alkollü içki almış olmaları

nedeniyle aracı güvenli sürme yeteneklerini kaybetmiş bulunmalarından ileri geliyorsa,

- Sigorta ettiren ve/veya sigortalı, olay vukuunda 9. maddede belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmez ve bunun sonucu zarar ve ziyan miktarında bir artış olursa, sigortacı zarar görene tazminatı ödemekle beraber, bu artış için sigorta ettirene ve/veya sigortalıya rücu edebilir.
- Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saati ile öğleyin 12.00'de başlar ve öğleyin saat 12.00'de sona erer.
- Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde dahi ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının mesuliyetinin başlayacağını kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk 15 gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir. Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim gün esası üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

- Sigortacı bu sigortayı, sigorta ettirenin teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde yazılı beyanına dayanarak kabul etmiştir. Sigorta ettirenin beyanı gerçeğe aykırı veya eksik ise sigortacının sözleşmeyi daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek durumlarda sigortacı durumu öğrendiği andan itibaren sekiz gün içerisinde prim farkının ödenmesi hususunu sigorta ettirene ihtar eder. Sigorta

ettiren ihtarın tebliğ tarihini takip eden sekiz gün içinde talep olunan prim farkını ödemez veya ödemeyeceğini bildirirse sözleşme feshedilmiş olur. Prim farkının süresinde istenilmemesi halinde fesih hakkı düşer. Feshin hüküm ifade edeceği tarihe kadar geçen sürenin primi kısa müddet esası üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir. Gerçeğe aykırı beyan hali, zararı doğuran olayın meydana gelmesinden sonra öğrenilmişse bu zarardan dolayı ödenmiş ve ödenecek tazminatın;

- Gerçeğe aykırı beyan, kasten yapılmış olması halinde tamamı için,
 - Kasıt olmaması halinde ise, ödenecek tazminatın, alınan prim ile alınması gereken prim arasındaki oran kadar kısmı dışında kalan miktarı için, sigorta ettirene rücu edebilir.
- Sözleşmenin yapılmasından sonra teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde beyan olunan hususların sigorta ettiren ve/veya sigortalı tarafından, sigortacının sözleşmeyi daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek mahiyette değiştirilmesi halinde sigorta ettiren bu değişikliği öğrenir öğrenmez, en geç sekiz gün içinde sigortacıya ihbarla yükümlüdür. Sigortacı durumu öğrendiği andan itibaren sekiz gün içinde prim farkının ödenmesi hususunu sigorta ettirene ihtar eder. Sigorta ettiren, ihtarın tebliğ tarihini takip eden sekiz gün içinde talep olunan prim farkını ödemez veya ödemeyeceğini bildirirse sözleşme feshedilmiş olur. Sözleşmenin feshi halinde, feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi kısa müddet esasına göre hesaplanır ve fazlası iade olunur. Prim farkının süresinde istenilmemesi halinde fesih hakkı düşer. Söz konusu değişikliklere ilişkin ihbar yükümlülüğünün yerine getirilmesinden önce meydana gelen olaylardan dolayı ödenmiş veya ödenecek tazminatlar için değişikliğin bildirilmemesinin kasıtlı olup olmamasına göre, 7. maddenin sigortacının rücu hakkına ilişkin (a) ve (b) fıkraları hükümleri uygulanır. Sigorta süresi içinde meydana gelen değişiklikler daha az prim alınması gerektirdiği anlaşılır ise, bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre, bulunacak prim farkı sigorta ettirene iade edilir.
- Sigorta ettiren ve/veya sigortalı sigorta teminatına girebilecek herhangi bir olay vukuunda aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür:
- Bu sözleşmeye göre, sigorta kapsamında öngörülen hallerin gerçekleşmesi halinde, bunu öğrendiği andan itibaren 5 gün içinde sigortacıya ihbar etmek,
- Sigortalı değilmişçesine, gerekli kurtarma ve korunma tedbirlerini almak ve bu maksatla sigortacı tarafından verilecek talimata uymak,
 - Sigortacının talebi üzerine, olayın ve zararın nedeni ile hangi hal ve şartlar altında gerçekleştiğini ve sonuçlarını tespiti, tazminat yükümlülüğü ve miktarı ile rücu haklarının kullanılmasına yararlı, elde edilmesi mümkün bilgi ve belgeleri gecikmeksizin vermek,
 - Zarardan dolayı, dava yolu ile veya başka yollarla bir tazminat talebi karşısında kaldığı veya aleyhine cezai kovuşturmayla geçildiği hallerde, durumdan sigortacıyı derhal haberdar etmek ve zarar ziyan talebine ve cezai

kovuşturmayla ilişkin olarak almış olduğu ihbarname, davetiye ve benzeri tüm belgeleri derhal sigortacıya vermek,

- Dava açılması halinde davanın izlenmesi ve idaresi için, sigortacının göstereceği avukata gereken vekâletnameyi vermek,
- Sigorta konusu ile ilgili başkaca sigorta sözleşmeleri varsa bunları sigortacıya bildirmek.

- Sigortacı ödediği tazminat miktarınca hukuken sigortalı yerine geçer.
- Sigortacı, tazminat talebinde bulunan kişi veya kişilerle doğrudan doğruya temasa geçerek anlaşma hakkını haizdir. Sigortacının açık onayı olmadıkça, sigorta ettiren ve/veya sigortalı tazminat talebini kısmen veya tamamen kabule yetkili olmadığı gibi, zarar görenlere herhangi bir tazminat ödemesinde de bulunamaz. Dava masrafları, sigortacıya ait olmakla birlikte, cezai kovuşturmadan doğan diğer bilumum masraflarla muhtemel para cezaları sigorta teminatı dışında kalır.
- Zarar gören sigorta kapsamı içinde zararın tazminini belirlenen limitler dahilinde doğrudan doğruya sigortacıdan talep edebilir.
- Sigorta sözleşmesine, bedeline veya primine ilişkin olarak halen mevcut ve ileride konulabilecek vergi, resim ve harçlar sigorta ettiren tarafından ödenir.
- Sigorta ettirenin ve/veya sigortalının ihbar ve tebliğleri sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye, noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla yapılır. Sigorta şirketinin ihbar ve tebliğleri de sigorta ettirenin ve/veya sigortalının poliçede gösterilen adresine, bu adreslerin değişmiş olması halinde ise sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye bildirilen son adresine aynı surette yapılır. Bu adreslerin değişmiş olması halinde ise, sigorta ettiren ve/veya sigortalı bunu sigorta şirketine bildirmek zorundadır. Aksi takdirde yapılacak ihbar ve tebliğler sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye bildirilen son adresine yapılır. Bu şekilde sigortacı tarafından yapılacak tebligatın sigorta ettirene ve/veya sigortalıya ulaştırılmamış olmasından doğacak bütün kanuni sonuçlar doğrudan doğruya sigorta ettirene ve/veya sigortalıya aittir. Tarafllara imza karşılığı olarak elden verilen mektup veya telgraf ile yapılan ihbar ve tebliğler de taahhütlü mektup hükmündedir.
- Sigortacı ve sigortacı adına hareket edenler, sigorta ettirene ve/veya sigortalıya ait öğreneceği ticari ve mesleki sırların saklı tutulmamasından, doğacak zararlardan sorumludur.
- Sigortacı ile sigorta ettiren ve/veya sigortalı arasındaki uyuşmazlıklarda yetkili mahkeme sigorta ettirenin ve/veya sigortalının ikametgâhının veya sigortacının merkezinin veya poliçeyi imza eden acentenin bulunduğu yer mahkemesidir.
- Sigorta sözleşmesinden doğan ve uyuşmazlığa neden olan tüm hak ve menfaatler iki yılda zaman aşımına uğrar.
- Sigorta sözleşmesine, genel şartlara aykırı düşmemek ve sigorta ettiren ve/veya sigortalı aleyhine olmamak üzere özel şartlar konulabilir.
- Tehlikeli Maddeler Zorunlu Sorumluluk Sigortası Genel Şartları Resmi Gazete'de yayımlanmasıyla yürürlüğe girer.

3.1.3. Tehlikeli Maddeler

Resim 3:3: Radyoaktif Tehlike

Herhangi bir maddenin elde edilmesi, işlenmesi, saklanması, paketlenmesi, kullanılması, atılması ve taşınması sırasında gerekli/uygun önlemler alınmadığında; çevrenin halkın, kullananların ya da sağlık personelinin sağlığını ve güvenliğini fazlasıyla tehdit ediyorsa bu Tehlikeli Madde'dir.

Tehlikeli ve zararlı madde kazaları sadece karayollarında bu maddeleri taşıyan araçlarla meydana gelmez. Trenlerde, gemilerde de taşınmaktadır.

Ayrıca benzin istasyonları, rafineriler, kimyasal madde işleyen/depolayan her türlü fabrika ve işyerlerinin de olduğunu aklınızdan çıkarmayın. O nedenle, yaşadığınız bölgede bulunan bu tip yerleri önceden tespit edip, elinizin altında olacak şekilde bir yere koyun ki buralarda kaza meydana geldiğinde hemen ve etkili müdahale yapabilesiniz.

Karayolunda seyreden araçlardaki etiketlerden taşıdığı maddenin cinsi anlaşılabilirse de unutmamız gereken diğer bir husus ta herhangi bir aracın içinde de tehlikeli madde olabileceğidir. Örnek: tüplü arabalar veya pikniğe giderken arabasına tüp alanlar gibi...

Tehlikeli maddeler; Kimyasal, radyoaktif ve zehir etkili olabilirler. Ayrıca bu maddeler katı halde, sıvı halde ve gaz halinde bulunabilirler.

Tehlikeli Maddelerin Sınıflandırılması:

- Patlayıcılar: Etken madde ile reaksiyona girdiklerinde zehirli gaz ve ısıyayarlar.
- Gazlar: A Sınıfı Zehir kapsamındaki gazlar ve sıvılar insan sağlığı için çok tehlikeli olan buhar oluştururlar. Amonyak, alevlenmeyen gaz olarak sınıflandırılrsa da, alevlenen, çok zehirli bir gazdır Klor, zehirli, tahriş edici ve oksitleyici olduğundan kendi plakasını taşır.
- Sıvılar: Parlayıcı sıvılar(Flammable: alevlenen), Parlama noktası: 38°C (100 °F) derecenin altında kolay tutuşabilen sıvılar (Combustible) Parlama noktası: 38 °C (100 °F) derecenin üzerindedir.
- Katı Maddeler: Alevlenen Katı Maddelerin diğer patlayıcılardan farkı, sürtünme sonucu tutuşması ve ısıyı çok uzun süre muhafaza etmesi ve sürekli içinden yanmasıdır.
- Oksitleyiciler: Sıvı oksijen, oksitleyici bir maddedir. Oksitleyiciler, hemen oksijenini verip tutuşmayı teşvik ederler. Organik Oksitleyiciler de hemen oksijenini verip tutuşmayı teşvik eder ve yanarlar!
- Korozyif(Tahriş Eden) Maddeler: Canlı dokuyu tahrip eden ya da demiri aşındıran/paslandıran maddelerdir. Genellikle zehirli ve reaktiftir.

Uluslar arası sınıflandırma numaraları aşağıdaki gibidir:

NUMARASI	OLUŞTURDUĞU TEHLİKE
1	PATLAYICILAR (Explosives)
2	GAZLAR (Gases)
3	SIVI MADDELER (Liquids)
4	KATI MADDELER (Solids)
5	OKSİTLEYİCİLER, ORGANİK PEROKSİTLER (Oxidizers, organic peroxides)
6	ZEHİR (Poisons, etiologic agents)
7	RADYOAKTİF MADDELER (Radioactive materials)
8	TAHRİŞ EDİCİ MADDELER (Corrosives)
9	BUNLARIN DIŞINDA (Miscellaneous; ORMs)

Bazı renklerin üzerindeki sayıların anlamları ise aşağıda belirtilmiştir:

➤ Sağlık açısından tehlike uyarısı (Koyu mavi zeminli levha):

- 4→ İçeri girmek çok tehlikelidir.
- 3→ Çok fazla tehlikeli (tam koruyucu giysi ile gir)
- 2→ Tehlikeli (solunum cihazı kullan)
- 1→ Hafif Tehlikeli
- 0→ Tehlike Yok

➤ Yangın Tehlikesi Uyarısı (Kırmızı zeminli levha):

- 4→ Çok kolay tutuşur
- 3→ Normal ısıda tutuşur
- 2→ Hafif ısıda tutuşur
- 1→ Yanması için önceden ısıtılmalıdır
- 0→ Yanmaz

➤ Reaktivite (Sarı zeminli levha):

- 4→ Patlayabilir (Ateş varsa orayı hemen boşalt)
- 3→ Şok, ısı patlamaya neden olabilir (Muhafaza et)
- 2→ Ani kimyasal değişiklik oluşabilir
- 1→ Isıtıldığında değişebilir
- 0→ Normalde stabildir (Değişken değildir)

➤ Özel Tehlikeli Maddeler (Koyu yeşil zeminli levha):

- OX→ Oksitleyici
- ACID→ Asit
- ALK→ Alkali (Baz)
- COR→ Korozyif
- W→ Su Kullanma

Tehlikeli Madde taşıyan araçlardaki işaretlerin anlamları aşağıdaki gibidir:

TEHLİKELİ MADDE TAŞIYAN ARAÇLARDAKİ İŞARETLERİN ANLAMLARI							
PATLAYICI MADDE İŞARETLERİ				ZEHİRLİ GAZ	PARLAYICI GAZ	ALEV ALMAYAN GAZ	KLOR
OKSİJEN	YANICI SIVI	YANICI KATI	TEHLİKELİ MADDE	OKSİTLEYİCİ	ORGANİK PEROKSİT	ZEHİRLİ MADDE	TAHRİŞ EDER
BIYOKİMYASAL MADDE	RADYOAKTİF MADDE İŞARETLERİ			KOROZİF / TAHRİŞ EDİCİ MADDE	UÇAKLA TAŞINACAK KARGO	MİKNATISLI MADDE	PAKETİN ÜST KISMI YUKARDA OLACAK

3.2. Sigorta Bedelini Hesaplama

Resim 3.4: Sigorta Müşterisi

Sigorta bedelinin hesaplanması yapılırken Tehlikeli Maddeler Zorunlu Sorumluluk sigortası tarife ve talimatı dikkate alınmalıdır.

- Asgari teminat tutarları, aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

	Asgari Teminatlar (Bin YTL)				
	A- Maddi	B- Tedavi Giderleri		C- Daimi sakatlık ve Ölüm	
		Kişi Başına	Kaza Başına	Kişi Başına	Kaza Başına
1- Tehlikeli maddelerin üretim, depolama ve toptan satışı ile uğraşan işyerleri. Satış hasılatı (*):					
a) 325 bin YTL' ye kadar olanlar	11,5	57,5	230	57,5	230
b) 325 bin–1,3 milyon YTL olanlar	23	57,5	460	57,5	460
c) 1,3 –6,5 milyon YTL olanlar	46	57,5	920	57,5	920
d) 6,5 milyon – 40 milyon YTL olanlar	115	57,5	1.380	57,5	1.380
e) 40 milyon Y TL'den fazla olanlar	345	57,5	2.760	57,5	2.760
2- Piroteknik malzemeler ile kibrit, her türlü ispiro ve alkol hariç diğer tehlikeli maddelerin perakende satışı ile uğraşan işyerleri	34,5	57,5	460	57,5	460
3- Tehlikeli maddelerin taşınması ve/veya dağıtımına yönelik taşıma işleri:					
a)Demiryolu ve karayolu taşıtları ile	115	57,5	920	57,5	920
b)Denizyolu, havayolu taşıtları ve boru hattı ile	360	60	1.440	57,5	1.380

- Satış hâsılatı tahminlerinde 500 YTL' yi aşan küsürler, 1.000 YTL olarak dikkate alınır.

- Sigorta primleri, sigorta şirketlerince serbestçe belirlenir ve peşin olarak tahsil edilir.
- Sigorta şirketleri sigorta primlerini aşağıdaki esaslara göre tespit ederler:
 - Tehlikeli maddelerin üretim, depolama ve toptan veya perakende satışı ile uğraşan işyerleri için sigorta primi, sigortalanacak işyerinin tahmini satış hasılatı, konumu ve mevcut güvenlik önlemleri dikkate alınarak belirlenir.
 - Tehlikeli maddelerin taşımacılık ve/veya dağıtım işlerinin demiryolu, karayolu, denizyolu ve havayolu taşıtları ile gerçekleştirilmesi halinde sigorta primi, araç bazında veya sigorta dönemi süresince araç ile taşınacak tahmini miktar üzerinden belirlenir. Taşımacılık ve/veya dağıtım işlerinin boru hattı ile gerçekleştirilmesi halinde ise tahmini taşıma miktarı, (m³ x km) veya (ton x km) kıstası esas alınarak hesaplanır. Taşımacılık ve/veya dağıtım işlerinin prim hesabında, taşımanın izleyeceği güzergah ve bu taşımacılıkla ilgili mevcut güvenlik önlemleri de dikkate alınır.
- Tahmini satış hâsılatı veya tahmini taşıma miktarı, sigortacı ve sigorta ettiren tarafından satış hâsılatını tespiti yarayacak defter ve kayıtlar üzerinden hesaplanır. Sigortacı, tahmini satış hâsılatı veya tahmini taşıma miktarlarının tespiti bakımından firma kayıtlarını incelemeye yetkili olup, sigorta ettiren bu incelemenin yapılmasını sağlamakla yükümlüdür. Belirlenecek satış hâsılatı veya taşıma miktarı hiçbir şekilde bir önceki yılın gerçekleşen satış hasılatından veya taşıma miktarından düşük olamaz.

Sigorta ettirenin işyerinde bu sigorta kapsamı dışındaki faaliyetleri nedeniyle elde ettiği gelirler, satış hâsılatı veya taşıma miktarının tespitinde dikkate alınmaz.
- Bu tarife ve talimat kapsamına giren maddeleri üreten ve/veya tüpleyen firmalar, dilerlerse, nakliyecilerin, depocuların ve bayilerin tek tek yaptırmak zorunda oldukları Tehlikeli Maddeler Zorunlu Sorumluluk Sigortasını "Grup Tehlikeli Maddeler Zorunlu Sorumluluk Sigortası" yaptırarak tek bir poliçe altında toplayabilirler. Bu takdirde poliçede, nakliyeciler için aracın plakası, ruhsat numarası, işletenin isim ve ticari unvanı, depocu ve bayiler için ise, bunların isim veya ticari unvanı ve işyerleri birden fazla ise işyerleri tek tek belirtilir.
- Sigorta şirketleri, satış hâsılatına veya taşıma miktarına hangi oranda prim tahakkuk ettireceklerini ve işyerinin konumu, mevcut güvenlik önlemleri, taşımanın izleyeceği güzergah ve taşımacılık ile ilgili mevcut güvenlik önlemlerine göre ne oranda prim artırımı veya indirimi uygulayacaklarını gösteren tarifeler ile poliçe örneklerini uygulamaya başlamadan en geç 15 gün önce Hazine Müsteşarlığına göndermek zorundadırlar.
- Bu Tarife ve Talimat ile belirlenen teminat tutarları yürürlükteki tüm sigorta sözleşmelerine herhangi bir ek prim alınmaksızın uygulanır.
- Bu Tarife ve Talimat 1.1.2006 tarihinde yürürlüğe girer.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Tehlikeli Madde Sorumluluk Sigortasını kavrayınız.	➤ Niçin Tehlikeli Madde Sorumluluk Sigortası yaptırıldığını bilmelisiniz.
➤ Tehlikeli madde özelliklerini belirleyebileceksiniz.	➤ Tehlikeli Madde Sorumluluk Sigortasının, kapsamını bilmelisiniz. ➤ Tehlikeli Madde Sorumluluk Sigortasının, şartlarını bilmelisiniz. ➤ Tehlikeli Maddelerin neler olduklarını bilmelisiniz.
➤ Sigorta bedelini hesaplayabileceksiniz.	➤ Tehlikeli Madde Zorunlu Sorumluluk sigortası tarife ve talimatnamesini bilmelisiniz. ➤ Poliçe bedelinin hesaplanmasıyla ilgili örnekler verebilmelisiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A. OBJEKTİF TEST

Aşağıdaki sorulardan doğru olan şıkkı işaretlendirerek cevaplandırınız.

1. Aşağıdakilerden hangisi tehlikeli maddeler zorunlu sorumluluk sigortası kapsamına giren binalardan değildir?
A) Olaya kasten neden olan kişilerin zarar ve ziyan talepleri
B) Manevi tazminata ilişkin talepler
C) Olaya kasten neden olmayan kişilerin zarar ve ziyan talepleri
D) Sigortalının kendisinin uğrayacağı zarar ve ziyanlar
2. Sigorta sözleşmesinden doğan ve uyuşmazlığa neden olan tüm hak ve menfaatler kaç yılda zaman aşımına uğrar?
A) 1
B) 2
C) 3
D) 4

Aşağıdakilerden hangisi tehlikeli maddelerden değildir?

- A) Katı olmayan maddeler
- B) Patlayıcılar
- C) Oksitleyiciler
- D) Gazlar

Bazı renklerin tehlike uyarısı ve anlamı vardır. Aşağıdakilerden hangisi sarı zeminli levha uyarısıdır?

- A) Yangın
- B) Sağlık
- C) Bazı Tehlikeli Durumlar
- D) Reaktivite

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz.

B. UYGULAMALI TEST

Aşağıdaki sorulara EVET, HAYIR olarak cevap veriniz:	Evet	Hayır
1. Tehlikeli madde sigortası Türkiye’de geçerli midir?		
2. Sigortacı ödediği tazminat miktarınca hukuken sigortalı yerine geçer.		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda hayır cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyeti 3’ü gözden geçiriniz. Cevaplarınızın tamamı evetse bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları **doğru** veya **yanlış** olarak cevaplandırınız.

1. Tehlikeli Maddeler Zorunlu Sorumluluk Sigortası, motorlu bir aracın karayolunda işletilmesi sırasında, bir kimsenin ölümüne veya yaralanmasına veya bir şeyin zarara uğramasına neden olması halinde o aracı işletenin zarara uğrayan üçüncü kişilere karşı olan sorumluluğunu belli limitler dâhilinde karşılamayı amaçlayan ve yasaca yapılması zorunlu kılınan bir sigortadır. (.....)
2. Hasar Olayı; poliçe ile verilen teminatlardan herhangi birinin (rizikonun) gerçekleşmesi sonucu meydana gelen olaya hasar diyoruz. (.....)
3. Yarı (adi kagir) yapılar; Taşıyıcı sistemi beton, betonarme ve çelik olan, iç ve dış duvarları (çatıya kadar) ile tavan ve tabanı beton, taş, tuğla veya briket gibi yanmaz malzeme ile yapılmış binalar ile tavanı çelik veya demir konstrüksiyon ve üzeri eternit, atermit veya madeni levha gibi yanmaz malzeme ile kaplı olan yapılardır. (.....)
4. Prim; Sigortacının, sigortalıya vermiş olduğu güvence karşılığında almış olduğu parasal ücrettir. (.....)
5. Deprem Sigortası, meydana gelebilecek bir deprem felaketi sonucu bina sahipleri veya intifa hakkı sahiplerinin binalarının zarar görmesi ve hasarlaşması nedeniyle uğrayacakları maddi zararların karşılanması için tesis edilmiştir. (.....)
6. Tehlikeli Maddeler Zorunlu Sorumluluk Sigortası, yanıcı, parlayıcı, patlayıcı ve yakıcı maddeleri üreten, depolayan, nakleden veya satanların yaptırmak zorunda olduğu bir sigortadır.(.....)

UYGULAMALI TEST

Modül ile kazandığınız yeterliği aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Hasar Olayı; poliçe ile verilen teminatlardan herhangi birinin (rizikonun) gerçekleşmesi sonucu meydana gelen olaya hasar mı denir?		
Prim; Sigortacının, sigortalıya vermiş olduğu güvence karşılığında almış olduğu parasal ücret midir?		
Tehlikeli Maddeler Zorunlu Sorumluluk Sigortası, yanıcı, parlayıcı, patlayıcı ve yakıcı maddeleri üreten, depolayan, nakleden veya satanların yaptırmak zorunda olduğu bir sigorta mıdır?		
Aracı sigortasız olarak trafiğe çıkan araç para cezası öder mi?		
Kısa vadeli trafik sigortası geçici plakalar için düzenlenir mi?		
Kısa vadeli trafik sigortası uluslar arası yolcu ve eşya taşımacılığı yapan yabancı plakalı araçlar için düzenlenebilir mi?		
Türkiye en etkin deprem kuşaklarından birinin üzerindedir. Deprem sigortası 17 Ağustos depremiyle Türkiye gündemine girmiştir. Evdeki eşyalar DASK kapsamındı mıdır?		
Ekspertizlerin düzenlediği rapora ekspertiz mi denir? Ekspertizlerin dışındaki kişilerde ekspertiz raporu düzenler mi? Ekspertizler düzenledikleri raporu sigorta şirketine gönderir mi?		
Tehlikeli madde zorunlu sorumluluk sigortası genel şartları 20 Aralık 1991 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Kasıtlı çıkartılan hasarlar zorunlu madde sorumluluk sigortası kapsamına girer mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

Modülü tamamladınız, tebrik ederiz. Öğretmeniniz size çeşitli ölçme araçları uygulayacaktır. Öğretmeninizle iletişime geçiniz

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ 1 CEVAP ANAHTARI

1	C
2	D
3	A
4	C
5	C
6	A

ÖĞRENME FAALİYETİ 2 CEVAP ANAHTARI

1	D
2	C
3	A
4	B
5	D

ÖĞRENME FAALİYETİ 3 CEVAP ANAHTARI

1	C
2	B
3	A
4	D

MODÜL ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	Y
2	D
3	Y
4	D
5	D
6	D

KAYNAKÇA

- GÜVEL, A. Öndaş ve E. Alper, GÜVEL, “**Sigortacılık**”, Seçkin Yayınları, Ankara, 2004
- NOMER, Cahit ve Hüseyin YUNAK, “**Reasürans**”, Ceyma Matbaacılık, İstanbul, 1998
- NOMER, Cahit ve Hüseyin YUNAK, “**Sigortanın Genel Prensipleri**”, Ceyma Matbaacılık, İstanbul, 2000
- www.tsrsb.org.tr
- www.dask.gov.tr